

mti belföldi hírek

1961. szeptember 5.

bb 1. az állandó bizottságok mellett 200 aktivista segíti
a 15. kerületi tanács munkáját

i vt/gk/s sr 1961. szeptember 5.

a 15. kerületben széleskörű, mintegy 200 tagot számláló aktivistahálózat „épült ki”, a tanács különböző állandó bizottságai, illetve ezek albizottságai mellett, a társadalmi aktivisták fontos szerepet töltenek be a bizottságok munkaterveiben megjelölt feladatok végrehajtásában.

helyesléssel fogadták például a dolgozók a népművelési állandó bizottság legutóbbi vizsgálatát a kerület munkásszállásainak kulturális ellátottságáról, a kereskedelmi állandó bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a kerület közellátási helyzetét, aktivistái - a vállalati ellenőrökkel, együttműködve - az észrevételeket, javaslatokat tesznek és ellenőrzik az intézkedések végrehajtását, nagy gondot fordítanak arra is, hogy az üzlethálózat, a vendéglátóipari egységek dolgozói betartják-e az egészségügyi előírásokat, előzékenyek, udvariasak-e a vevőkkel, ezekben a napokban arról győződnek meg, hogy az iparcikkboltok megfelelően felkészültek-e az iskolaszezonra, az ősszel általában várható nagyobb forgalomra.

az ipari állandó bizottság a harmadik és negyedik negyedében 50-50 kerületi kisiparos tevékenységét ellenőrzi, az ipari osztállyal közösen megvizsgálják, eleget tettek-e a kisipari szövetkezetek az iparitanulói szerződések megkötésére vonatkozó rendelkezésnek, valamint azt, hogy az iparitanulók teljesítették-e iskolai beiratkozási kötelezettségüket.

az oktatási állandó bizottság segítséget nyújt az oktatási osztálynak a különböző problémák megoldásában, továbbá a felújítások, az iskolahálózat fejlesztésének előkészítésében.

a legutóbb alakult lakóbizottsági állandó bizottság munkája is biztató, s elsősorban a lakóbizottságok aktivitásán mérhető le, számos lakóházban elérték már, hogy foglalkozzanak a magukra maradt idős, beteg emberekkel, a fiatalok nevelésével, öröködnék a házirend megtartásán, ellenőrzik az épületek tisztaságát, s nagy gondot fordítanak a társadalmi tulajdon védelmére. /mti /

610

KK

bb 2. Legyenek a szülők tényleges segítők az iskolai nevelő munkának - a nőtanács utmutatókkal, tanácsokkal látja el a szülői munkaközösségeket

1 vt/sze-lm sr

1961. szeptember 5.

a magyar nők országos tanácsánál kért tájékoztatást az mti munkatársa, hogy az 1961-62-es tanévben hogyan kívánják segíteni a szülői közösségeket, az iskolai és a családi nevelés összhangjának további erősítését. elmondották: a felnőtteknek a tanulóifjúság iránt érzett fokozott felelősségét mutatja, hogy állandóan növekszik azoknak a szülőknek a tábora, akik természetesen tartják, szülői kötelességnek tekintik a szoros együttműködést az iskolával. a pedagógusok és a szülői munkaközösségek együttműködése éppen ezért mind hatékonyabb nevelési tényező. ma már a pedagógusok azt az elvet vallják, hogy a pedagógiai feladatokat a szülőkkel közösen kell megoldani.

közölték, hogy a nőtanács utmutatókat állított össze, amelyekben hasznos gyakorlati tanácsokkal látják el az óvodákat, az általános iskolák és a középiskolák szülői munkaközösségeit. külön utmutatót dolgoztak ki azokra az első szülői értekezletekre, amelyeket az általános iskola első, ötödik és nyolcadik osztályaiban, valamint a középiskolák első, illetve negyedik évfolyamaiban tartanak. az 1961-62-es tanévben a szülői munkaközösségekre háruló legfontosabb feladatok között szerepel: a munkára nevelés és az iskolák és üzemek között kialakult szocialista kapcsolatok erősítése, a közösségi nevelés - ezen belül az uttörő, illetve kisz-szervezetek munkájának támogatása.

igszulyozták: a feladatok sikeres megoldása szempontjából igen lényeges, hogy a szülői munkaközösség munkatervére az iskola munkatervére épüljön. csakis így érhető el, hogy a szülők tényleges segítőkivé váljanak az iskola elé tűzött célok, az oktatási reform irányelveiben foglaltak sikeres megvalósításának.

elmondották, hogy az első osztályok szülői értekezleteit szeptember 20-ig tartják meg az iskolákban. az idén is országsszerte megszervezik a szülők akadémiáját, hogy minél több édesanya és édesapa gyarapithassa pedagógiai ismereteit./mti/

610

- 2 -

le

bb 4. hazai búzáink közül a fertődi 293, a külföldiek közül az olasz leonardo adta a legtöbb termést - negyven búzafajta összehasonlító vizsgálata

1 ielm ká

1961. szeptember 5.

kenyérgabonatermesztésünk tervszerű fejlesztése érdekében és a nemesítők munkájának segítésére az országos növényfajta minősítő tanács minden évben összehasonlítja a hazai köztermesztésben levő és a legismertebb külföldi búzafajtákat. az idei kísérleteket 23 fajtakísérleti állomáson, 75 állami gazdaságban és termelőszövetkezetben folytatták, s negyven különböző búzafajta termését, tenyészidejét, szalmaszilárdságát, s az intenzív nagyüzemi termesztés számára fontos egyéb tulajdonságait vizsgálták meg.

a köztermesztésben szereplő nyolc hazai őszi búzafajta közül az ország mind a hat természetesi táján a legfitalabb, a fertődi 293 vitte el a pálmát. termése csaknem husz százalékkal volt magasabb a többi fajta átlagánál, s ezt elsősorban a betegségekkel szembeni ellenállóképességének és aránylag szilárd szalmájának köszönheti.

érdekes, hogy a fertődi 293 adta a legtöbb termést a nagytermőképességű, intenzív külföldi fajták között is, - abban a kísérletben, ahol a növények csak a nálunk szokásos mennyiségű műtrágyát kapták. ott viszont, ahol hat mázsa műtrágyával növelték a talaj tápanyagát, több olasz, francia és szovjet fajta hagyta el a jelenlegi legjobb magyar búzát. a műtrágya terméscsökkentő hatása egyébként - a koratavaszi szárazság és a nyári esők okozta megdőlés miatt - az idén nem érvényesült maradéktalanul az intenzív fajtáknál sem

a külföldi búzák közül három szovjet fajta: a szkopszpelka 3/b, a bezosztája 1 és 4 vált be a legjobban; ezek tavaly már igazolták télállóságukat, s az idei kísérletek alapján is alkalmasak a nagyüzemi hazai termesztésre. az olasz búzák közül az idén két új és sokat ígérő fajtaival ismerkedtünk meg. egyikük, a leonardo adta az idei kísérletek legmagasabb eredményét: 27.2 mázsát. ennél azonban ugyanaz a probléma, mint a szintén igen jó termőképességű, betegség-ellenálló francia etoile de choisy-nál: az idei enyhe tél nem volt alkalmas hidegtűrő-képességük kipróbálására, s így nagyobb arányú termesztésük egyelőre kockázatos lenne.

az összehasonlító kísérletek jövőre - illetve már az idei őszön - további fajtákra terjesztik ki. újabb szovjet és lengyel anyag már érkezett is, s a fajtamínősítő tanács a közelmúltban három nagytermőképességű amerikai fajtából is kapott vetőmag-mintát./mti/

19.53 615

- 3 -

le

bb 3. egy sor külföldi országból érkezett már nevezés a nemzetközi műszaki tudományos filmfesztiválra

i tz/gg/s vg 1961. szeptember 5.

a november 16-án kezdődő budapesti nemzetközi műszaki tudományos filmfesztivál nevezési határideje szeptember 15, de a rendező gépipari tudományos egyesülethez már egy sor országból érkezett meg az értesítés hogy filmjeiket be kívánják mutatni a magyar fővárosban összegyülekező nemzetközi szaktestületnek és az érdeklődő műszaki szakembereknek annyi tehát máris biztos, hogy részt vesznek a nagy seregszemlén, a szovjet, a lengyel, a csehszlovák, a keletnémet, az amerikai, az angol, a belga, a dahomeyi, a francia, a holland, a nyugatnémet, az olasz, a svájci és természetesen a hazai műszaki tudományos filmgyártás legjobb alkotásai.

a fesztivál tematikája nagyon szerteágazó, a dahomeyiek például, akik most először jelennek meg a nemzetközi porondon a palmaolaj termelését ismertetik, az egyik lengyel film az izotópok ipari alkalmazásának lehetőségeit mutatja be, egy ismert angol cég pedig új, rendkívül finom mérési módszeréről számol be.

mindezek az országok szakemberei személyes részvételét is bejelentették a fesztivál rendezőségénél./mti /

--

bb 5. a ceglédi táncsics termelőszövetkezetben épül pest megye legnagyobb baromfikombinátja

i vd/hné/s ká 1961. szeptember 5.

A ceglédi táncsics termelőszövetkezet hámán-erdei majorjában nagyszabású munkába kezdett a közös gazdaság építőbrigádja és a munka vállaló mesteremberek. Itt épül fel pest megye legnagyobb szövetkezeti baromfikombinátja: a legújabb típusú gazdasági épületben egyszerre 17.000 aprójószágot tudnak felnevelni, az új baromfinevelő még télen elkészült.

/mti /

G11

--
- 4 -

bb 6. készülnek a nyugati főcsatorna tervel

vid/ká/j/s li 1961. szeptember 5.

a tiszántúli vízügyi igazgatóság mérnökei és szakemberei megkezdték a nyugati főcsatorna terveinek kidolgozását. az elképzelések szerint a nyugati főcsatorna tiszavasvári-nál ágazna ki a keleti főcsatornából, s ahortobágy folyó valamint a tisza közötti, csapadéokban szegény terület közepén húzódná végig, a 72 kilométer hosszú nyugati főcsatorna teljes kiépülése után a tervek szerint mintegy 100.000 hold vízellátását biztosítja. ezenkívül ellátná vízzel a nagyiváni víztárolót, ahonnan a szolnok megyei termelőszövetkezetek kapnának öntözővizet./mti /

--

bb 8. új anyaggal gyorsítják a padlóburkolást - lakásonként kéthetét takarítanak meg

i sb/tr/s ki 1961. szeptember 5.

korszerű eljárással már többszöröse gyorsult az új épületek falazása, de a lakások végső kialakításának munkája, a burkolás, a szerelés, a festés nem tudott lépést tartani e nagy fejlődéssel. ezért jelentős a budapesti szakipari vállalat új kísérlete, amely szerint új anyaggal gyorsították meg a padlóburkolást. a pvc és a mozaikpadló alapját eddig magneztbetonból készítették s ezért a további munkákhoz csak hét hét szünet után kezdhettek hozzá, mert meg kellett várni a magnezit-aljzat megszilárdulását. most len- és kenderpozdrjából összepréselt lapot ragasztanak a beton födémre, s várakozás nélkül, rögtön folytatják a munkát a pvc, vagy a mozaikpadló elhelyezésével. az új eljárás nagy előnye hogy az eddiginél jóval könnyebb a burkolóanyag felerősítése is. a pozdrjalap felhasználása a kísérletekben bevált, most előállításának költségét kell még csökkenteni./mti /

-- ...

- 5 -

le

bb 9. félév alatt 40.000 garnitúra teherautó gumi Indiá-
nak - kubába is megkezdte a szállítást a ruggyantaárugyár

1 szp/né/s vg 1961. szeptember 5.

a ruggyantaárugyár, amely évek óta 30-35 országba
szállítja gumiaruit, az idén két újabb országra, Indiára és
kubára is kiterjesztette exportját.

India 40.000 garnitúra teherautó gumit rendelt
a gyártót a chemolimpex külkereskedelmi vállalat útján. a
budapesti gyár nemcsak a cordatic autógumi kifünő minősége révén
nyerte el a megbízást számos híres nyugati céget megelőzve,
hanem azért is, mert vállalta, hogy a 40.000 garnitúra gumit
félév alatt szállítja, a tekintélyes tétel felét
már hónapokkal ezelőtt el is küldte Indiába, a másik fele
szeptember közepén esedékes. a rövid határidő nagy erőfe-
szítést kíván a gyár gépkocsiabroncs és tömlőüzemének dolgozó-
itól: ebben azonban nincs is hiány. a jól versenyző két üzem-
rész munkásai a második 20.000 garnitúra autóguminak nagyrésze-
vel már elkészültek, a gyártást szeptember első harmad-
jában befejezik, s hónap közepén a chemolimpex elküldheti
Indiába az egész szállítmányt.

kubából nemrég érkezett megrendelés hajtószijra, szállító-
hevederre és pneumatikra. az üzemszerek már hozzáfotak a
munkához, hogy ezt a megrendelést is határidőre szállít-
hassák./mti/

625

- 6 -

le

bb 7. a földgáz és a lidércfőny - sok évmilliós korkülönbség
a két testvér között

1 tz/tr/s ki 1961. szeptember 5.

a nagyegyesi gázfáklya és a mocsarak felett szökdelő kékes
lángocskák - lidércfőnyek - között óriási a különbség, de
- amint dr. dank viktor geológus, a kőolajipari tröszt kutatási
osztályvezetője elmondotta - mégis közeli
rokonok. csak éppen az egyiknek sokévmilliós múltja van, a
másiknak az élete pedig ugyanabban a pillanatban szűnik meg,
amikor megszületett. az anyag, amelyből a láng életre kel,
mindkét esetben ugyanaz. a lidércfőny, a alapanyaga, a szén
és a hidrogén legegyszerűbb vegyülete, a metángáz, amely a mo-
csarak növényi és állatvilágának pusztuló, rothadó szerves
anyagából képződik. a mocsarakban állandóan ezrével keletkezik
az ilyen apró kis gázbuborék, amely azután például különböző
dusan tényező baktériumok hatására meggyullad és egyetlen, pillá-
natig tartó lángban megsemmisül.

az a hatalmas földgázmező, amely fölé a nagyhegyesi furást
is telepítették, ugyanilyen módon keletkezett. az egykori mély
tenger rendkívül gazdag élővilágának, különösen az apró egysejtű
szervezeteknek bomlása az oxigén nélküli környezetben hatalmas
szénhidrogén -mennyiségeket, termelt, a régmúlt földtörténeti
korszakok idején. ilyen eredetű szénhidrogénből, amelyet idő -
közben vastag homok és iszapréteg borított el, alakult ki
később szinte valamennyi mai földgáz- és kőolajtelep. ennek az
üledéknek a súlya és a földkéreg mozgásai következtében
utóbb ezek szénhidrogének kisajtolódtak, a anyakőzetükből,
és likacsos nyomokban, vagy mészkőben
halmozódtak fel, mégpedig most már fajsúly szerint elkülönül-
ve az olaj és a gáz.

a népgazdaság egyik legnagyobb értéke - a földgáz -
és a lápok játszi lidércfőnye tehát a természetnek azonos
eredetű termékei. csak egyiket évmilliókon
át gyűjtötte össze a föld, és az ember kezében fény, hő, ház-
távtási gáz, műanyag, stb. lesz belőle, a másik pedig a természet
tiszavirág-életű játékszere csupán, gyönyörködtető tünemény,
amely fellobban és máris nyomtalanul elenyészik./mti/

630

- 7 -

le

bb. 10. tudományos tervek alapján sztálinvárosban alakítják ki az ország első modern üzleti negyedét - 1965-ig huszonöt iparcikkbolt, bevásárlóközpont és három vendéglátóhely épül

1/ta/sze/rj vg

1961. szeptember 5.

sztálinvárosban az elmúlt 10 év alatt 73 különböző boltot létesítettek, de a rohamosan terjeszkedő lakótelepek lakóit rövidesen ez az üzlethálózat sem tudja ellátni áruval. a szakemberek ezért részletes hálózatfejlesztési tervet dolgoztak ki, a második öt éves terv idejére.

sztálinváros áruellátása - amint elmondták - a város adottságainál fogva sajátos feladatot ró a kereskedelemre. az ugynevezett vásárlóterő, a lakosság anyagi helyzete a hasonló népességű városokénál nagyobb. a sztálinvárosban dolgozók ezenkívül valamennyien új lakástulajdonosok, tehát igényeik is eltérnek a régiektől. a boltok tervezésénél ezeket a szempontokat is figyelembe kellett venni. a szakemberek tudományos felmérések és külföldi tapasztalatok alapján elhatározták, hogy sztálinvárosban az ugynevezett elszórt rendszerű boltépítés helyett a következő években központosított kereskedelmi negyedet alakítanak ki. a városi tanács döntése szerint a modern üzleti negyed, amely az országban az első lesz, a dózsa györgy uton épül fel. a tervek szerint 25 új iparcikkbolt nyílik ebben az negyedben. a korszerű szaküzletek építésénél igen sok hasznos újítást valósítanak meg. az egyik ilyen újdonság az ugynevezett boltkapcsolás lesz. a szaküzleteket rendeltetésük szerint egymás mellé építik, sőt egyik üzlethelyiségből a másikba közvetlen átjárat is nyitnak. így a vásárlók útját jelentősen megrövidítik. az újonnan épülő butoráruházzal emeletén például lakberendezési terem lesz, a közvetlen szomszédságában pedig a képcsarnok vállalat boltja kap helyet. a műszaki üzlet szomszédja a szervizszolgálat lesz, a ruházati bolthoz pedig a cipő- és az ajándékbolt kapcsolódik. a kereskedelmi negyed szaküzletei közé ékelnek be a tervek szerint 15 „szolgáltatóhelyet”, is, többek között képkeretező műhelyt, fodrászatot, gyorscipőjavítót, fényképész műtermet és szabóságot.

a most épülő ezer-lakásos lakótelepen kap helyet az ország első supermarketje, vagyis bevásárló központja. ebben a hatszáz négyzetméter alapterületű óriás-pavilonban a közönség csaknem mindent megvásárolhat, ugyanis fűszer-csemegeboltot, gyümölcsüzletet, tejtermékboltot, hus- és kenyérboltot, edény-üveg- és porcelán-szaküzletet, papír-írószerárudát és villamossági boltot is építenek. a tervek szerint a korszerű bevásárlóközpont 1962. végéig el is készül; fejlesztik sztálinváros vendéglátó-hálózatát is, új éttermet, bisztrót és cukrászdát építenek. / mti/

8.05
9.05

- 8 -

bb. 13. a dolgozók kezdeményezésére javulnak a munkakörülmények, szervezettebbé válik a termelés a kábel- és műanyaggyárban

1/sl/sze/rj vg

1961. szeptember 5.

a kábel- és műanyaggyárban a napokban termelési tanácskozá-
sokat tartottak, ahol az év hátralevő feladatait és a munka kü-
lönféle problémáit vitatták meg. az értekezletek iránt szokatlanul
nagy volt az érdeklődés, a dolgozóknak csaknem 90 százaléka vett
részlet a tanácskozásokon, ami azzal magyarázható, hogy a vállalat
vezetői most már minden javaslatot megvizsgálják, azokra válaszol-
nak, s a jogos panaszokat a lehetőség szerint orvosolják.

a felszólalók többsége az évi terv teljesítéséről beszélt, a mun-
ka kisebb-nagyobb buktatóit tette szóvá. utaltak az utóbbi időben
előfordult balesetekre és a gyakori selejtkárra, amelyek megfosztot-
ták a gyárat az élüzem-kitüntetésétől. a kábelüzemben például többen
kifogásolták, hogy egyes dolgozók a kábelek ereinek minőségét sod-
rás előtt nem ellenőrzik kellőképpen, ezért például a 104-erű
kábelek gyártásánál többtízezer forintos kár keletkezett. a
présteremben nem megfelelő a műszakok közötti együttműködés, az
egymást váltó dolgozók nem mindig hívják fel egymás figyelmét a gé-
pek hibáira, emiatt legutóbb kétszer is történt baleset. másutt pa-
naszolták, hogy elavult a világító berendezés, hiányosak az el-
szívóberendezések. a polirozó műhelyben például megfelelő ventillá-
torok hiánya miatt kénytelenek nyitva tartani az ablakokat és a
beáramló por beszennyezi a rendkívül kényes vegyianyagokat. a
műanyagüzemben a sűrített levegő csővezetékének ésszerűtlen elhelye-
zése állandó balesetveszélyt jelent, míg a raktár és a szállítási
osztály dolgozói arra hívták fel a figyelmet, hogy különösen egyes
vegyianyagokból meglehetősen túlzott a raktárkészlet, az áruknak
egy részét át lehetne adni más üzemeknek.

több részlegben már tisztázódtak korábbi problémák, a hangle-
mezüzem például a legutóbbi termelési értekezletek óta nagyobb
rendelést kapott képes hanglemezre, így az üzem termelőképes-
ségét jobban ki tudják használni. kovács pál gyárrészlegvezető
elmondotta, hogy az idén egymillió képes hanglemezt gyártanak, a
jövő évi terv pedig előreláthatólag másfélmillió lesz. a nagyobb
feladatok elvégzésére az üzemrész brigádjai versenyre keltek; jelen-
leg a béke-brigád vezet, amely műszakonként 800 helyett 893 le-
mezt készít. a béke-brigád és a gagarin-brigád vezetői a termelési
tanácskozáson bejelentették, hogy megpályázzák a szocialista munka-
brigádja címet, ezért mostantól mind munkában, mind magatartásban pél-
dát akarnak mutatni a két csoport tagjai.

/folyt.köv./

8.15
10.40

- 9 -

bb. 13. /a dolgozók .....1. folyt./rj

a termelési tanácskozásokon elhangzott javaslatokat, panaszokat behatóan megvizsgálják a gyár vezetői, néhány intézkedésről már is tájékoztatták a dolgozókat. a műanyagüzemben ésszerűbben helyezik el a balesetveszélyes csővezetékét, a présüzem elavult világítóberendezéseit az év végéig korszerű fénycsövekkel cserélik fel, a polirozó üzem nagyteljesítményű elszívóberendezést kap. az egyelőre meg nem oldható problémákat is számontartják és amint lehet, azonnal intézkednek./mti/

--

bb. 11. tervpályázat mosonmagyaróvár új központjának rendezésére

i/sb/tr/rj ki

1961. szeptember 5.

mosonmagyaróvár új központjának rendezésére a városi tanács végrehajtó bizottsága és az építésügyi minisztérium tervpályázatot hirdet. a pályázati kiírást és mellékleteit 30 forintért vehetik át a pályázók az építésügyi minisztérium város- és község rendezési főosztályán. a terveket november 27-én délig kell átadni a főosztálynak, s a bírálóbizottság december 29-ig hozza nyilvánosságra a pályázat eredményét. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására összesen 100 ezer forintot irányoztak elő. a megvásárolt tervekért 5 és 25 ezer forint közötti összeget fizetnek./mti/

--

bb. 14. tavasz óta átlag 10 000 forintot kerestek az okányi termelőszövetkezet fiataljai

vid/ká/j/rj

1961. szeptember 5.

békés megyében az okányi alkotmány termelőszövetkezet első között készült el az időszerű munkákkal, és ennek köszönhető, hogy jó termést takarítottak be. a sikerben nagy szerepe van a szövetkezet 70 fiataljának, akik ifjúsági munkacsapatokban még vasárnap is dolgoznak. számításukat valamennyien megtalálják, havonta rendszeresen kapnak előleget, s eddig átlagban 280 munkaegységet szereztek, ami ebben a szövetkezetben legalább 10 000 forintot ér. a jól dolgozó fiatalok részére a vezetőség szórakozási lehetőséget is teremtett: külön termet bocsátott rendelkezésükre, ahol rendszeres próbát tart a színjátzó- és táncsoport, továbbá az ifjúsági zenekar./mti/

--

8.10

- 10 -

bb. 12. csaknem 18 000 mázsa cementet takarított meg eddig az árpád-hídi központi betongyártó üzem - kevesebb cementtel is jobb minőségű betont készítenek, mint az építkezéseken

i/sb/sze/rj vg

1961. szeptember 5.

az építkezéseken eddig mindig a helyszínen készítették a betont, géppel vagy az „ősi” módszer alapján, lapáttal keverték össze a sódert és a cementet. így azonban rendszerint több cement fogyott a kelletténél, mert nem volt mérlegük a pontos adagoláshoz. több cement kell a betonba akkor is, ha a sóder homokos, márpedig az építkezések csak ritkán jutottak osztályozott, tiszta sóderhez. ezért az építésügyi minisztérium 1-es igazgatósága központi betongyártó üzemet rendezett be az árpád-híd pesti hídfőjénél, hogy kipróbálja, megoldható-e gazdaságosan az építkezések központi betonellátása.

a betongyár több mint egy évvel ezelőtt kezdte meg a termelést és munkája annyira hasznosnak bizonyult, hogy tavasszal üzembe helyezték harmadik gépegységét is. kezdetben még szigorú rendellekkel kényszerítették a vállalatokat, hogy - a központi üzemtől szerezzék be a betont, de már nincs szükség ilyen „biztatásra”, s most 20-25 építkezésen mintegy 400 tonna központilag gyártott betont használnak fel naponta. a szállítási késésektől tartottak az építőipari vállalatok, de a központi üzem mellett berendezett fuvarozó telep gépkocsijai órára beosztott utemezés szerint pontosan széthordják a friss betont. a központi betongyár osztályozza a sódert, eltávolítja a homokot és pontos mérlegelés után keveri össze a betont. így 10-15 százalékkal kevesebb cementtel is jobb minőségű betont készítenek, mint az építkezéseken. az üzem fennállása óta már csaknem 18 000 mázsa cementet takarítottak meg. a központilag gyártott betonnal ellátott építkezéseken azonban nincs szükség betonkeverő gépekre, gépkezelőkre, adagolókra, nem kell tárolni a cementet és a sódert. ezért e költségek elmaradása még nagyobb megtakarítást jelent, mint a cementfelhasználás csökkenése. az új üzem így hozzávetőlegesen már mintegy nyolcmillió forintot takarított meg.

a központi betonellátás továbbfejlesztésére most újabb intézkedéseket dolgoztak ki. a kétműszakos építkezések kiszolgálására így az üzem is rövidesen áttér a második műszakra. a tartalék-alkatrész-ellátás javításával csökkentik a termelési kieséseket és a távlati műszaki fejlesztési tervben újabb központi betonüzem létesítését irányozták elő./mti/

--

8.30

- 11 -

bb 15. a fővárosból és vidéki színházakból is érkeznek vendö-
gek a lengyel színészek pécsi vendégjátékára

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 5.

szendén kezdik egyhetes pécsi vendögszereplösüket a lodzi
„powszechny” színház mívészei. előadásaikra sok vendög érkezik
az ország különböző részeiböl. budapestről külön autóbusszon men-
nek nécsre a művelődésügyi minisztérium, a színháztudományi inté-
zet, a mívészeti szakszervezetek szövetségének, színházaknak a
vezetöi, munkatársai, illetve rendezök, színmívészek. több vidé-
ki színház - így a szegedi, a debreceni, a szolnoki, a veszprémi
színház - vezetöi, mívészei is jelezték érkezésüket, hogy megte-
kintsék a lengyelek vendögjátékát, s tapasztalatokat cseréljenek
a barátí országok színmívészeivel. /mti/

bb 16. kiállítás békéscsabán a román munkásmozgalom dokumentu-
maiböl

vid fm/ke/fm/vl 1961. szeptember 5.

a békéscsabai munkácsy mihály muzeumban szeptember
10-én vasárnap kiállítás nyílik, amely a román munkásmozgalom tör-
ténéletét mutatja be. a kiállítás anyaga két hétig marad békéscsabán,
majd a tervek szerint budapesten is bemutatják. /mti/

bb 17. egymillió forint értékü társadalmi munka szegeden

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 5.

szeged lakói a tavaszi, nyári hónapokban nagyarányu társadalmi
munkával járultak hozzá városuk fejlesztéséhez, szépítéséhez.
a hazafias népfront kezdeményezésére végzett társadalmi munka érté-
ke a város három kerületében augusztus végéig elérte az egymillió
forintot. az első kerületben a legnagyobb szabásu ilyen akció a
korányi rakpart „tíza-korzóvá” alakítása volt. sokszázan dolgoz-
tak az elmúlt hetekben a józsef attila sugáruton az új utburkolat
építkezésén, ahol a társadalmi munka értéke már meghaladtu a
százezer forintot. a második és a harmadik kerületiek 300.000-
300.000 forint értékü munkával járultak hozzá új utak, járdák, par-
kok építéséhez, művelődési otthonok bővítéséhez, óvodák, iskolák
felújításához. /mti/

8.35

- 12 -

bb. 18. szarmatakori leleteket találtak oros-háza határában

vid/fm/tr/rj fm 1961. szeptember 5.

oros-háza határában, a kristó-féle téglagyár környékén számos
szarmatakori kőedénymaradványt és ékszert találtak. /mti/

--

bb. 19. 26 új tanterem tolna megyében

vid/fm/rj ke fm 1961. szeptember 5.

tolna megyében a nyáron 15 millió forintot költöttek új is-
kolai tanterem építésére. összesen 26 tanterem készült el. többek
között felépítették a mórágyi, a dälmandi, a felsönyéki és a mázai
iskolát.

a régi iskolák felújítására 6 millió forint jutott, aminek leg-
nagyobb részét a nyáron fel is használták. az ös zi hónapokra ma-
radt az egyik legnagyobb felújítási munka, az 50 éves szekszárdi
gimnázium renoválása. /mti/

--

bb.22. két györ megyei termelöszövetkezet nyert aranyérmet az
erfurti kertészeti kiállításon

vid/ká/j/rj 1961. szeptember 5.

az erfurti nemzetközi kertészeti kiállítáásra több györ me-
gyei termelöszövetkezet is elküldte termékeit. ezen a héten először
a felpéci szabad nép tsz-t értesítették, hogy paprikájuk aranyérmet,
paradicsomuk pedig elism. erő oklevelet nyert külföldön. néhány
nappal később a lipóti petöfi termelöszövetkezet vezetöségét is
arról értesítették, hogy a közös gazdaságban termelt paprikát arany-
éremmel tüntették ki. a felpéciek száraz körülmények között termés-
tették aranyérmes paprikájukat, s a csapadékhiányt gondos művelés-
sel ellensúlyozták. lipóton, ahol csökutas öntözésre rendezkedtek
be, 45 vagon paprika értékesítésére kötöttek szerződést. 16 vagonnal
már el is szállítottak, és ezért több mint 300 000 forintot kaptak.
/mti/

--

9.05

- 13 -

bb. 23. ötletes rizsarató gépet szerkesztettek mezőtúron

vid/ká/j/rj

1961. szeptember 5.

a mezőtúri gépállomás 3 dolgozója, madarász István, árval János és csató Mihály ötletes módon Lengyel fűkaszát alakított át rizsarátásra. a fűkasza elejére az aratógépekhez hasonlóan kalásztelést szereltek, és a kasza végére kis gumikerekeket rögzítettek. a kasza végőmagasságát hidraulikus rendszerrel szabályozták. a mezőtúriak ötletes rizsarató-gépet az alkotmány termelőszövetkezet rizs-táblán próbálták ki teljes sikerrel. a szakemberek megállapították, hogy a géppel naponta mintegy 4-5 hold termését tudják levágni, s így 20 ember fáradságos munkáját takaríthatják meg. /mti/

-. -

bb. 24. „vegyipar a képzőművészetben”, címmel a csók galériában kiállítást rendeznek a veszprém megyei festőművészek

vid/fm/ke/rj fm

1961. szeptember 5.

számos veszprém megyei festőművész már évek óta „műtermének”, tekinti a vegyipari üzemeket, gulyás Jenő például már több esztendője, ideje nagyrészt kedvenc üzemében, a peremartoni vegyiművekben tölti. több üzem szerződést is kötött a művészekkel. az üzemek anyagiakkal is rendszeresen támogatják a festőket, akik vizionzusként a gyár munkáját, a munkások életét megelevenítő képeiket adják át a szakszervezeti bizottságoknak, művelődési otthonoknak és a kluboknak.

a megye festőművészei szeptemberben a csók galériában mutatkoznak be a főváros közönségének. a vegyipar a képzőművészetben című kiállítást csaknem egy esztendő készülőds, több hónapi üzem, helyszíni munka előzte meg. barta László tihanyi festőművész, aki ipari és munkástémájú képeivel már párizsban is nagy sikerrel szerepelt, a csók galériában az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó életét ábrázoló képeivel mutatkozik be. gulyás Jenő 20 peremartonban készült festményével szerepel a kiállításon. somogyi István, az inotai alumíniumkohó, nagy gyula, a péti nitrogénművek vágfalvy Otto életéből merítette alkotásai témáját. /mti/

-. -

- 14 -

9.10

11.11

Loh

bb. 20. négy hónap alatt huszezen látogatták a diósgyőri gépgyárak művelődési otthonának rendezvényeit

vid/fm/ke/rj fm

1961. szeptember 5.

ez év májusában kezdte meg működését új és végleges helyiségében a régi vasgyári vendéglőből, átalakított épületben a diósgyőri gépgyárak öntevékeny művészeti csoportjait, különböző szakköreit egyesítő színvonalgyi művelődési otthon. a kényelmes, izléssen berendezett helyiségekben valóban otthonra találtak a gyárak dolgozói. a televízióval ellátott klubot, könyvtárat, híradómozit, a különböző tárgy ismeretterjesztő előadásokat, táncesteket, összejöveteleket rendszeresen látogatják a szórakozni, tanulni vágyók. a művelődési otthonban ma már 12 művészeti csoport, illetve szakör több mint 300 tagja tevékenykedik. a művelődési otthon eredményes működésére, népszerűségére jellemző, hogy az elmúlt négy hónapban mintegy 300 rendezvényt, összejövetelt tartottak s azokat huszezen látogatták. a képzőművész- és fotószakkör tagjainak mintegy 300 rendezvényt, összejövetelt tartottak, s azokat huszezen látogatták. a képzőművész- és fotószakkör tagjainak mintegy száz felvételt, festményt bemutató, most zárult kiállítását is körülbelül ezren tekintették meg. /mti/

-. -

bb. 21. római emlékeket őrző terek szombathely belterületén

vid/fm/ke/rj fm

1961. szeptember 5.

Szombathelyen a kétezer éves savaria emlékeiből mint több let kerül elő. az utóbbi időben az ásatások során nagyobb középületek maradványaira bukkantak. a mai berzsenyi téren feltehetően nagy gőzfürdő állott. gázvezeték ásása közben ez évben is beleütköztek maradványalba. a tervek szerint a délre húzódó épületszárnyakat feltárják, így a téren áthaladó autót két oldalán római középületmaradványokat láthatnak majd a szombathelyen járók.

tervbe vették, hogy az egykori római város egyik útját és a környező épületeket a város mostani főterén, a köztársaság téren feltárják. a berzsenyi téri feltárás előreláthatólag még ez év végén megkezdődik, s azután kerül sor a köztársaság-téri munkálatokra. /mti/

-. -

- 15 -

9.20

11.11

Lai

bb 25. robert henri bautier francia levéltáros

k vm mi

1961.szeptember 5.

az école des chartes tanára budapestre érkezett. néhány napos magyarországi tartózkodása alatt megtekinti az országos levéltárat és tanulmányozza a magyar levéltárügyet./mti/

- . -

bb 26. olcsóbb lett a zöldség

i n.j./vm ká

1961.szeptember 5.

a nagyvásártelepre kedden reggel 111 vagon és 88 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 30 vagon burgonya, 11 vagon vöröshagyma, 1 vagon fokhagyma, 2 vagon káposzta, 1 vagon kálkaposzta, 1 vagon főzötök, 11 vagon paprika, 3 vagon paradicsom, 2 vagon vegyes zöldség, 4 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon alma, 9 vagon szilva, 2 vagon szőlő, 24 vagon görögdió, 3 vagon tojás, 1 vagon vágottbaromfi és 4 vagon citrom.

az állami élelmiszertulok kedden mérsékeltek a levesbevaló gyökérzöldség, a sárgarépa, a zeller és a petrezselyemzöldje árát. a gyökérzöldséget különként 3.60-4.40, a tisztított sárgarépát 1.80-2.20, a zeller csomóját 0.30, a petrezselyemzöldje csomóját pedig 0.40 forintért hozták forgalomba. olcsóbb lett még a tisztított karfiol és az olasz kék-szilva. a tisztított karfiolt különként 3.40-4.20, az olasz kékszilvát pedig 3.20 forintért árusították.
/mti/

- . -

10.45

- 16 -

bb 27. a román párt és kormányküldöttség látogatása solton

t li/tr vm hi-zs/

1961.szeptember 5.

Ion gheorghe maurer, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke valamint a román párt-és kormányküldöttség több tagja kedden délelőtt soltra látogatott és megtekintette a solti szikra termelészövetkezet gazdaságát. a román államférfiakat a látogatásra elkísérte kiss károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, kristóf istván, az elnöki tanács titkára, hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, puja frigyos külügyminiszterhelyettes.

solton a községi pártbizottság épülete előtt a község dolgozói bács-kiskun megye és a dunavecsei járás vezetői várták és fogadták a kedves vendégeket. jelen volt losonczy pál földművelésügyi miniszter, molnár frigyos, a bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára, dr.dallos ferenc, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, tesch rezső, a dunavecsei járási pártbizottság titkára, bíró géza, a dunavecsei járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke, mezei jános, solt község párttitkára, maróti dezső, a községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, s a szikra termelészövetkezet vezetői.

a fogadtatás után a pártházban a szövetkezet vezetői tájékoztatták a vendégeket a termelészövetkezet eredményeiről, fejlődéséről, terveiről. molnár albert, a termelészövetkezet elnöke elmondotta, hogy szövetkezetük 1951-ben alakult, s akkor mindössze 120 holdon gazdálkodtak. ma 5.230 holdas a gazdaság, a különböző üzemek jelentősen fejlődtek. az öntözött terület például tíz holdról 510 holdra emelkedett tíz év alatt, a közös vagyon pedig 82.000 forintról több mint 13 millió forintra. jelentős eredményeket értek el az állattenyésztésben is. az alakuláskor például egyetlen szarvasmarhájuk sem volt, ma pedig csaknem 900 szarvasmarhájuk van. ebben az évben 1.200 mázsa sertéshúst és 500 mázsa marhahúst adnak át közfogyasztásra.

folyt.köv./

1.30

1.36

Zseli

- 17 -

/bb 27. a román párt.....1.folyt./vm

az öntözött területeken az olasz-buza termés hozama meghaladta a 34 mázsát, a silókukorica 400 mázsás termést adott, s fűszerpaprikából is mintegy 100 mázsás holdankénti termést érnek el. a beszámoló végén a szövetkezet elnöke megkérte vendégeinket, tolmácsolják a román szövetkezeti parasztságnak a magyar szövetkezeti gazdák testvéri üdvözlését.

mogyorós sándor, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese megköszönte a szívélyes testvéri fogadtatást és további sok sikert kívánt a solti szövetkezetnek, a község népének, a magyar parasztságnak.

a küldöttség tagjai a tájékoztatást követő baráti beszélgetésen részletesen érdeklődtek a solti szövetkezet tagjainak élet-és munkakörülményeiről, a különböző termelési ágak várható fejlesztéséről.

a baráti beszélgetés után a román párt-és kormányküldöttség tagjai megtekintették a szövetkezet gazdaságát. ellátogattak az öntözött konyhakertészetbe, ahol zöldséget, káposztát termesztenek igen jó eredménnyel. megtekintették a közös gazdaság egyik vízkivételi művét amelynek szivattyúi percenként 5.500 liter vizet permeteznek a földekre. ezután a házilag épített szarvasmarhaistállót nézték meg, majd a sertéshizlaldát és a sertésfiaztatót.

vendégeink elismeréssel nyilatkoztak a szövetkezet jól szervezett gazdaságáról, bucsuzáskor további jó eredményeket kívántak a solti szövetkezeti parasztoknak, akik forró szeretettel köszöntötték kedves vendégeinket./mti/

11.40

11.40
Leli

- 18 -

bb 28. megkezdték az árpád-hídi lakótelep távfűtő hálózatának építését - a télen már több mint 200 szövetkezeti lakást melegít

i sb/tr vm vg

1961.szeptember 5.

budapesten újabb nagy lakótelep bontakozik ki az árpád-hídi pesti hidfőjénél, s a közeli népfürdő utcában és a váci uti régi ócskavas -telepek helyén. a második ötéves tervben több ezer lakást építenek itt és távfűtéssel látják el az új otthonokat.

a budapesti mélyépítő vállalat munkásai megkezdték a távfűtő hálózat építését. a révész utcai erőműtől a fiastyuk utcai lakótelephez vezető távfűtő hálózathoz csatlakozik majd az új lakótelep 600 méter hosszú csővezetéke. útja keresztezi a vízfogó pályaudvar sínpárjait is. az építők a sínpálya megbontása helyett nagy betoncsőidomokat préselnek át a vágányok alatt és így 40 méter hosszú és 1.2 méter átmérőjű „alagutat” készítenek. ebben helyezik el a távfűtő hálózat vezetékeit. kedden fogtak hozzá a csőidomok átnyomáshoz, s napi 3 métert haladva két hét múlva érnek a csőalagut végére. októberben befejezik a 600 méteres távvezeték hálózat építését is. így a télen a népfürdő utcában és a váci uton több mint 200 új lakást fűtenek már ilyen módon./mti/

- . -

bb 29. az ötvös loránd tudományegyetem felkérésére rézszilíciumot állítottak elő a zagyvarónai magyar vasötvözetgyárban

vid te vm ki

1961.szeptember 5.

a zagyvarónai magyar vasötvözetgyár fiatal műszaki gárdája, élén szalai jános főmérnökkel, már többször felhívta magára a figyelmet nemesacélok új ötvözőanyagának kikísérletezésével és ezek nagyüzemi előállításának dolgozásával. a fiatal mérnök az mszmp hetedik kongresszusának előestéjén jelentette be a nikkal hazai gyártásának sikeres megoldását, nem sokkal később pedig a hazánktan eddig ismeretlen szilikocirkon ötvözőfém előállítását. sikeresen kísérleteztek zagyvarónán a wolfram új és gazdaságosabb gyártástechnológiájának megalapozásával és a kobalt kinyerésével is.

/folyt.köv./

13.-

13.22
Leli

- 19 -

/bb 29. az ötvös loránd.....1.folyt./vm

a kohászatban jelentős és nagy elismerést keltő kísérletekre tudományos intézetünk is felfigyelt, s az utóbbi időben egyre több közös program valótáváltásán dolgoznak a vasötvözet gyárral. most például az ötvös loránd tudományegyetem általános kémiai tanszéke folytat közös műanyaggyártási kísérleteket a nitrokómia vállalatattal. ezekhez a kísérletekhez jelentősebb mennyiségű rézszilíciumra van szükség. rézszilíciumot eddig hazánkban nem gyártottak, mert nem is merült fel ilyen igény. az egyetem felkérésére szalai főmérnök vállalta a fém előállítását. az első sikeres kiskemencés kísérletek után hétfőn reggel a négyes számú nagykemencében nagyüzemi módszerrel kezdtek hozzá a rézszilícium előállításához. a nagykemencés kísérlet is teljes sikerrel járt és kedd reggelre a kért öt tonna rézszilíciumot legyártották.
/mti/

bb 30. időjárásjelentés

szer vm mi

1961.szeptember 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1961.szeptember 5-én, kedden délben:

a dunántulon záporok, zivatarok

hétfőn nyugat-és közép európában többfelé volt záporosó, zivatar. napközben közép-és délkelet-európában 26-31 fokig emelkedett a hőmérséklet. hazánkban hétfőn csak a nyugati határszélén volt egy-két helyen záporosó, zivatar, jelentéktelen csapadékmennyiséggel. a nap országszerte 5-10, sőt délen helyenként 12 óráig sütött. a hőmérséklet napközben 27-30, de síófokon csak 25 fokig emelkedett. kedden reggelre általában 10-15, budapesten csak 16, az északkeleti határmezékben viszont 8-12 fokig hűlt le a levegő. keddenkoradél-előtt az egész országban derült, csendes volt az idő.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 22,5 fok volt, 3,7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

kedden 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 22 fok.

/folyt.köv./

13.28

- 20 -

BMI Zolt

/bb 30. időjárásjelentés....1.folyt./vm

várható időjárás szerda estig: kedden kevés felhő, néhány helyen záporral, zivatarral. szerdán főként a dunántulon felhősebb idő, többfelé zápor, zivatar. mérsékelt, a záporok idején átmenetileg megerősödő déli, délnyugati szél. a nappali felmelegedés szerdán a dunántulon csökken.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-16, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán a dunántul nyugati felében 23-26, máshol 27-30 fok között.

a duna vizállása budapestnél 220 centiméter./mti/

bb 31. kedden a pécsi „házgyár,, újabb részlegét helyezték üzembe

vid te/vl ki

1961. szeptember 5.

pécsett, a régi erőmű melletti salakhegy tövében, 36 millió forintos költséggel, épül az ország első házgyára,, amelyben nemesített salakból és mükavicsból évente 400-500 lakás szobafal nagyságu elemeit állítják majd elő. a gyár több részlegben kerül átadásra. az első, ugynevezett kísérleti üzeme már termel. itt az év végéig 108 lakás könnyű nagypaneljait készítik el, ezenfelül hozzákezdenek kétemeletes irodaház elemeinek gyártásához is.

kedden délelőtt szakemberek népes csoportjának jelenlétében átadták rendeltetésének a „házgyár második részlegét, a keramzit-üzemet. ebben a mecseknádasd határában található duzzadó agyagból készítik a mükavicsot, a baranya megyei építőipari vállalat műszaki gárdája által kidolgozott technológiai alapján. ehhez a fontos alapanyaghoz eddig körülményesen jutottak, mert a mecsekben kibányászott anyagot előbb budapestre kellett szállítani megmunkálásra és égetésre. a jövőben ezeket a munkákat a helyszínen végzik. a keramzit-üzem három műszakban termel és évente mintegy tízezer köbméter mükavicsot állít elő.

a házgyár építésén tovább munkálkodnak. készül a hatalmas elemgyártó csarnok, amelyben 1963-ban kezdik meg a termelést./mti/

15.05

BMI

- 21 -

Zolt

bb 38. gheorghe gheorghiu-dej, a román párt és kormányküldöttség vezetőjének beszéde a kis-stadionban tartott nagygyűlésen

s/li 1961. szeptember 5.

alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk gheorghe gheorghiu-dej, a román munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a román népköztársaság államtanácsa elnökének, a román párt és kormányküldöttség vezetőjének beszédét, amelyet kedden délután mond el a budapesti dolgozók nagygyűlésén. keretet később adunk, a beszéd csak utólagos jelzésre használható.

x x x

kedves elvtársak és barátaink !

szeretném mindenekelőtt teljesíteni azt a kellemes feladatot, amivel a román munkáspárt központi bizottsága, a román népköztársaság államtanácsa és kormánya, a román nép bizott meg, hogy meleg testvéri üdvözlésünket tolmácsoljam önöknek és önök által Magyarország valamennyi dolgozójának, kifejezésé-ként annak az elvtársi tiszteletnek és szeretetnek, amelyet a romániai dolgozók a magyar nép iránt éreznek.

mély, felejthetetlen benyomást gyakorolt ránk az a szívélyes fogadtatás, amelyben Magyarország földjére érkezésünk óta bennünket mindenütt részesítettek és a magyar dolgozók testvéri barátságának megnyilvánulása országunk és népünk iránt. biztositjuk önöket, kedves elvtársak, hogy a román nép fáradságot nem kímélve munkálkodik a román-magyar barátság - a két nép szent ügye - állandó felvirágzásáért országaink és népeink javára és boldogságára.

elfelejthetjük-e a szenvedések végtelen sorát és a súlyos áldozatokat, amelyeket az uralkodó osztályok nemzeti gyűlölködései, viszálykeltési és elnyomatási politikájukkal - népeinknek okoztak ? ők elkeseredetten gyűlölték a románok és magyarok közötti bármely közeledés eszméjét. a két nép élenjáró és legfelvilágosodottabb fiait, akik testvériségünk és barátságunk nemes ügyéért kiálltak kíméletlenül üldözték és közülük sokakat megsemmisítettek. a román és magyar dolgozók hányatott történelmük során gyakran együtt, vállvetve harcoltak a kizsákmányolás és a nemzeti elnyomás ellen, a szabadságért és a társadalmi igazságért. mióta a proletariátus, társadalmunk élenjáró osztálya, független politikai erő és amióta zászlajára írta a „világ proletárjai egyesüljetekek” jelszavát, a romániai és magyarországi forradalmi munkásmozgalom új lapot nyitott meg országaink történelmében, erőteljesen kifejezte szolidaritását abban a harcban, amelyet a burzsoá-földesuri kizsákmányolás ellen, a dolgozók életbevágó érdekeiért folytatott. /folyt.köv./

15.30

- 22 -

bb 38./ gheorghe gheorghiu-dej.../ 1.folyt.s

a fasiszta diktatura sötét éveiben, amikor az uralkodó osztályok a bünnös szovjetellenes háborúba taszították országainkat, sem a burzsoá-földesuri románok és a horthysta Magyarország tömlöcei, sem pedig a kizsákmányolók és a kivégző osztagok nem tudták elteríteni a kommunistákat a fasiszmus és a háború ellen, valamint népeik szabadságáért és függetlenségéért folytatott hősi harctól.

a néphatalom megteremtése országainkban mindörökké lerakta a román és magyar nép közötti megbonthatatlan barátság tartós alapjait.

kizárólag a végsőkig következetesen forradalmi munkáosztály volt képes arra, hogy a kizsákmányoláson és elnyomáson alapuló burzsoá-földesuri rendszer felszámolásával egyidejűleg megsemmisítő csapást mérjen a burzsoá nacionalizmusra és a proletár internacionalizmus zászlaja alatt új alapokra helyezze a román-magyar barátságot.

elvtársak !

a felszabadulás óta eltelt tizenhárom esztendőben a magyar nép kezébe vette sorsának irányítását és országának urává vált, helyreállította a hitlerista rablás és háború által szétdúlt népgazdaságát és hozzáállott a szocialista társadalom építéséhez. önök, történelmileg rövid idő alatt nagyfontosságú eredményeket értek el, új, szocialista alapokon átszervezték és tovább fejlesztették az ipart, a mezőgazdaságot, a kulturális életet, gyökeresen megváltoztatták hazájuk képét, e hatalmas építőmunka, a mélyreható társadalmi-politikai átalakulások során teljes mértékben megmutatkozott a magyar dolgozók kezdeményező készsége és alkotó képessége.

az ipar össztermelésének színvonala 1938-hoz viszonyítva három és félszeresére emelkedett és nagyvonalakban befejeződött a mezőgazdaság szocialista átalakítása.

az önök előrehaladása a szocialista építés valamennyi területén a dolgozók életszínvonalának állandó emelkedésében tükröződik.

/folyt.köv./
15.35

- 23 -

15.40 *Leli*

e néhány nap alatt, amióta magyarország földjén tartózkodunk, az önök szép fővárosán kívül megtekintettük a sztálinvárosi iparközpontot, az inotai alumínium kombinátot és a solti „szikra”, mezőgazdasági termelőszövetkezetet.

mély benyomást keltett az üzemek magas szervezési színvonala, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tevékenységében megnyilvánuló jó gazdálkodási szellem, a magyar munkások és mérnökök - az igazi „aranykezü”, mesterek - magasfokú műszaki képzettsége.

a magyar nép méltán büszkélkedhet forradalmi vívmányai-val és nagy teljesítményeivel, elért történelmi sikerei annak a marxista-leninista politikának a gyümölcsei, amelyet a magyar szocialista munkáspárt, annak központi bizottsága kádár jános elvtársal az élen folytat.

a román nép, elvtársak, úgy örül minden sikerüknek, mint saját sikereinek; szívünk mélyéből kívánunk újabb és újabb győzelmeket a magyar munkásosztálynak, parasztságnak és értelmiségnek a jólétért, a szocialista magyarország további felvirágoztatásáért folyó harcban.

kedves elvtársak!

a román nép nemrég ünnepelte az ország fasiszta iga alóli felszabadulásának 17. évfordulóját, azt a nagyszerű eseményt, amely megnyitotta számára az új, ragyogó élet hajnalát.

a felszabadulás óta eltelt évek a megfeszített harc és munka, a mélyreható forradalmi átalakítások évei voltak, e rövid időszak megújító átalakításainak lényege a szocializmus gazdasági alapjainak megteremtése, amely népünk történelmi jelentőségű győzelme, románia új szakaszba, a szocialista építés kiteljesedésének szakaszába lépett.

a párt és a kormány gazdaságpolitikájának a célja a termelőerők gyors fejlesztése, az egész népgazdaság egyre magasabbra lépés, kiegyensúlyozott fejlesztése. 1960-ban az ipari termelés több mint ötszöröse volt az 1938 évinek.
/folyt.köv./

nagyszámu új ipari vállalat épült, népgazdasági szempontból létfontosságú iparágak létesültek, új műszaki alapokon emelkedett a kőolaj termelése és feldolgozása; megszerveztük a korábban nem gyártott petroleum- és bányaiipari-berendezések termelését; többszörösen növekedett a kohászat termelése, fokozott ütemben fejlődik a vegyipar, népgazdaságunkban állandóan fejlődik a gépek és felszerelések, a traktorok és más mezőgazdasági gépek, a közlekedési eszközök, az elektrotechnikai műszerek, valamint a közfogyasztási javak termelése.

a román munkáspárt 3. kongresszusa feladatul tűzte ki, hogy az ipari termelést a hatéves terv idején 1960-1965 között megkétszerezzük.

e feladat végrehajtása sikeresen halad: az 1960. évi előirányzatokat túlteljesítettük és az 1959. évinél 17 százalékkal nagyobb termelést értünk el. 1961 első fél évének előirányzatait ugyanilyen ütemben teljesítettük, ezek az eredmények tovább erősítik azt a meggyőződésünket, hogy hatéves tervünket maradéktalanul teljesítjük.

nagyvonalakban befejeződött a mezőgazdaság szocialista átalakítása: az ország szántóterületének, valamint a parasztsaládoknak több mint 86 százaléka a szocialista szektorhoz tartozik.

a 3. pártkongresszus irányelveinek megfelelően a mezőgazdaságot - a növénytermesztést és az állattenyésztést - belterjesen, sokoldalúan fejlesztjük. így a mezőgazdaság termelésének 1965-ig körülbelül 70-80 százalékkal kell növekednie.

a mezőgazdaság műszaki-anyagi alapjának állandó fejlesztése érdekében a párt és a kormány számos intézkedést tesz. ezek az intézkedések: komplex gépesítés, műtrágyázás, öntözés, magasabb termés-hozamu és jobb minőségű vetőmagfajták széleskörű meghonosítása a növénytermesztésben, továbbá a tudomány és a technika legfejlettebb vívmányainak a termelésben való alkalmazására képes jólképzett szakemberek biztosítása.

a népgazdaság fejlesztésében, a munka termelékenységének emelésében és a termelési költségek csökkentésében elért eredmények alapján az utóbbi években fizetés emelésekre, a nyugdíjak növelésére, a jövedelemadó csökkentésére és árleszállításokra került sor, amelyek a dolgozó tömegek reáljövedelmének emelkedéséhez vezetnek. az a célunk, hogy 1965-ig a reálbér 45 százalékkal, a parasztság reáljövedelme pedig körülbelül 40 százalékkal emelkedjék 1959-hez viszonyítva.
/folyt.köv./

bb 33. /gheorghe gheorghiu-dej... 4. folyt./- szb

az állam évről évre mind nagyobb összegeket fordít lakásépítésre, egészségvédelemre; az oktatásügy, a tudomány, a művészet és a kultúra fejlesztésére is.

pártunk és kormányunk a jövőben is az ország iparosítására, a mezőgazdaság fejlesztésére, a termelés és a munkatermelékenység emelésére, az önköltség csökkentésére, valamint a termékek minőségének állandó javítására törekszik, hogy ebből az alapból kiindulva lehetővé váljék a nép anyagi és kulturális színvonalának rendszeres emelése.

vázoltuk Önök előtt, elvtársak, az országunk szocialista építésében elért eredményeinket. ezek az eredmények a dolgozó tömegek alkotó erejének a gyümölcse. elérésükhöz jelentősen hozzájárult az a sokoldalú támogatás, amelyet - más szocialista országokhoz hasonlóan - a szovjetuniótól kapunk, valamint hozzájárult a szocialista országok között kialakult testvéri és kölcsönös segítségnyújtás.

az országunkban végbement mélyreható társadalmi-gazdasági átalakulás folyamatában szüntelenül erősödött a munkás-paraszt szövetség, a népi demokratikus állam szilárd alapja. munkások, parasztok, értelmiségiek, nemzeti kisebbségek vállvetve lelkesen és áldozatkészen dolgoznak szocialista hazájuk felvirágoztatásáért. létrejött és erősödik az egész nép erkölcsi-politikai egysége abban a harcban, amelyet népünk a párt által kijelölt program megvalósításáért, a szocialista építés kiteljesedéséért és a kommunizmusra való fokozatos áttérésért folytat.

elvtársak!

népünk, valamint a szocialista tábor többi népének sikerei meggyőzően bizonyítják a szocialista rendszer felsőbbrendűségét, növelik a szocialista tábor tekintélyét és fokozzák a szocializmus eszméinek vonzóerejét az egész világon. a szocialista országok közötti kapcsolatokat, az elvtársi együttműködés és a kölcsönös segítségnyújtás jellemzi. ezek forrása államrendszerünk azonossága, az egységes, marxista-leninista ideológia, valamint a nagyszerű közös cél - a szocializmus és a kommunizmus építése. ezek az elvek alkotják a román népköztársaság és a magyar népköztársaság közötti politikai, gazdasági, kulturális és tudományos kapcsolatokat alapját is.

/folyt.köv./

16.34

- 26 -

bb 33. /gheorghe gheorghiu-dej... 5. folyt./- szb

sikeresen valóra váltjuk az 1958 februárjában aláírt román-magyar közös nyilatkozat előírásait, amelyek tág teret biztosítottak a két ország sokoldalú kapcsolatainak szüntelen fejlesztésére.

az utóbbi években az áruforgalom volumene több mint kétszeresére növekedett. a múlt évben aláírt hosszulejratu kereskedelmi megállapodás megteremtí annak feltételeit, hogy 1961-1965 években az előző időszakban lebonyolított árucseréforalom volumenét is jelentősen túlszárnyaljuk. állandóan fejlődik a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés, a termelési kooperáció, a távlati tervek együttműködési területeinek egyeztetése és a kölcsönös segítségnyújtás más formái is.

megbeszéléseink a magyar szocialista munkáspárt vezetőivel és a magyar kormánnyal az elvtársi megértés meleg légkörében folytak és ismételten kidomborították pártjaink és kormányaink nézetazonosságát valamennyi megvizsgált kérdésben.

szüntelenül fejlődnek és erősödnek a kapcsolatok a kommunizmus nagy nemzetközi hadseregének alakulatai - a román munkáspárt és a magyar szocialista munkáspárt - között. az 1960. évi moszkvai tanácskozás nyilatkozatának eszméitől vezérelve, pártjaink a marxizmus-leninizmus és a proletárnemzetköziség zászlaja alatt szüntelenül erősítik a kommunista- és munkáspártok egységét és összeforrottságát, harcolnak a munkásmozgalomban fő veszélyt jelentő revizionizmus, a dogmatikus és szektáns szellem, valamint az opportunizmus bármely válfaja ellen, a szocializmus és a béke ügyének diadaláért.

a nemzetközi munkásmozgalom történelmi jelentőségű esemény - a szovjetunió kommunista pártjának 22. kongresszusa - előtt áll.

a szovjetunió kommunista pártjának programtervezete, - amelyet a kongresszuson tárgyalnak és fogadnak el - a kommunista társadalom - a legmagasabb civilizáció - felépítésének konkrét terve, és minden népnek megmutatja, mit jelent a kommunizmus: bőséget, a dolgozók anyagi és szellemi szükségleteinek teljes kielégítését, az emberiség boldogságát és békéjét.

ez az az út, amelyen biztos léptekkel haladnak népeink és a többi szocializmust építő ország népei.

/folyt.köv./

16.40

- 27 -

bb 38. /gheorghe gheorghiu-dej... 6. folyt./- szb

elvtársak!

pártjaink és kormányaink külpolitikájukban lankadatlan figyelmet fordítanak a béke és a nemzetközi biztonság megőrzésére és a szocialista világrendszer országai állandó fejlesztéséhez szükséges feltételek biztosítására. Államaink, a szovjetunióval s a többi szocialista országgal vállvetve következetesen küzdenek az együttműködésért és a jó egyetértésért valamennyi állammal - függetlenül azok társadalmi rendszerétől - továbbá az összes vitás nemzetközi kérdések békés rendezéséért.

Korunk egyik nagy kérdése, - amely a jelen pillanatban a legnagyobb mértékben foglalkoztatja a világ közvéleményét, - a második világháború maradványainak felszámolása és a békeszerződés megkötése németországgal.

A szovjetunió és a német demokratikus köztársaság javaslatai e kérdés megoldására azt a nagy felelősséget tükrözik, amelyről a szocialista országok tesznek tanúságot a béke védelméért és megszilárdításáért folytatott harcban.

A nyugatnémet agresszív körök - a nyugati hatalmak nyílt támogatásával és bátorításával - megszegték a német militarizmus felszámolását célzó nemzetközi egyezményeket és új európai háború tüzfészkévé változtatták a német szövetségi köztársaságot.

A revansisták, - akik semmibe veszik azt a kemény leckét, amelyet a történelem a második világháborúban adott az agresszoroknak, - arra törekcsenek, hogy revízió alá vegyék a hitlerizmus szétzúzásának eredményeként megállapított európai államhatárokat, s lényegében folytatják a német imperializmus más népek leigázására törekvő agresszív politikáját.

A nyugatnémet revansisták és támogatóik nem tudnak megbékélni azzal a gondolattal, hogy létezik egy szocializmust építő német állam, amely azért küzd, hogy egész németország békepolitikát folytasson.

Az imperialisták és bonni csatlósai az illúziók világában élnek és tudatosan nem akarnak számolni a történelmi valósággal. Meg kell érteniök, hogy a német demokratikus köztársaság szuverén és független állam, amelynek létét és biztonságát a nagy szocialista tábor egyesült ereje sivatolja.

/folyt.köv./

bb 38. /gheorghe gheorghiu-dej... 7. folyt./- szb

A német demokratikus köztársaság - a munkások és parasz-tok első állama németország történetében - a német nép nemzeti érdekeinek, a nemzetközi béke és biztonság érdekeinek megfelelő következetes politikát folytat.

A német kérdés megoldásának reális tárgyalása kizárólag annak a ténynek az elismeréséből indulhat ki, hogy ma a világon két német állam létezik: a német demokratikus köztársaság és a német szövetségi köztársaság.

Éppen ebből a megfontolásból indulnak ki a szocialista országoknak a két német állammal való békeszerződés megkötésére vonatkozó, ismert javaslatai. E szerződés aláírása egyszersmind véget vet nyugat-berlinben a megszállási rendszernek, - a város demilitarizált szabadvárossá alakul át teljes mértékben tiszteletben tartva a lakosságnak azt a jogát, hogy saját akaratának megfelelően rendezze be életét.

E javaslatok valóra váltása az európai béke megszilárdításához és a nemzetközi helyzet enyhüléséhez vezetne, s ezzel egyidejűleg a két német állam közötti kapcsolatok, valamint az egész német nép békés és demokratikus fejlődéséhez is kedvező feltételeket teremtene.

Sajnos, a nyugati hatalmak ellenzik a két német állammal kötendő békeszerződést és fokozzák a nemzetközi feszültséget és a hidegháborút.

A szovjetunió és a többi szocialista államnak arra a határozatára, hogy megkötik a békeszerződést németországgal, a nyugati agresszív körök fenyegetésekkel, valamint értelmet és józanságot nélkülöző intézkedésekkel válaszolnak. A szocialista tábor népeit azonban nem lehet megfélemlíteni. E népek jól tudják, elegendő erejük van ahhoz, hogy megfelelően visszavágjanak bármilyen agresszornak.

Azt az igaz ügyet, - nevezetesen a második világháború maradványainak felszámolását Európában és a vitás kérdések tárgyalások útján való megoldását, - amelyért a szovjetunió és a többi szocialista ország harcol, széleskörűen támogatják az egész világon. A szocialista országok mellett számos nem szocialista ország, a békeszerető népek, a nemzetközi közvélemény befolyásos körei is sikraszállnak a nyugati háborús uszítók azon kísérletei ellen, hogy az emberiséget veszélyes kalandba sodorják.

/folyt.köv./

17.05

RR

a szocialista országok - remélve, hogy a függőben levő nemzetközi problémák kielégítően megoldódnak, - nagy türelemről és szölkörli megértésről tettek tanúságot. a szocialista országok nem léptek a befejezett tények útjára, - amint azt a nyugati hatalmak tették amikor japánnal különbékét kötöttek és nyugat-németországot a nato-ba bekebeleztek, - hanem többször is tárgyalásokra hívták fel a nyugati hatalmakat. a szocialista országok álláspontja határozott: abban az esetben, ha az imperialista hatalmak továbbra kifüro álláspontra helyezkednek, még ebben az esetben meg kötjük a békeszerződést a német demokratikus köztársasággal.

a szovjetunióknak az általános és teljes leszerelésre vonatkozó javaslatai megfelelnek a világ valamennyi népe forró békevágyának. éppen ezért ezeknek a javaslatoknak erős visszhangja van mindenütt a néptömegek tudatában és mély hatással vannak a világ közvéleményére. ezek a javaslatok még erősebben megvilágítják az óriási különbsége a népek közötti béke zászlaját hordozó szocialista rendszer - és a világháborút hordozó, az emberiségnek mérhetetlen áldozatokat és szenvedést okozó imperialista rendszer között. nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tény, hogy mc cloy, kennedy elnök leszerelési tanácsadója egyik nemrégii nyilatkozatában kénytelen volt elismerni, hogy „ a szovjetunió a teljes leszerelésre vonatkozó javaslataival kivívta a nemzetközi közvélemény elismerését,..

a leszerelés és a nemzetközi enyhüléshez való reális hozzájárulás érdekében a szovjetunió a többi szocialista ország támogatásával határozottan fellépett a nukleáris fegyverkisérletek beszüntetéséért és ezen fegyverek megsemmisítéséért. még 1958 elején a szovjetunió egyoldaluan megszüntette az atomfegyver-kisérleteit, annak ellenére, hogy ilyen feltételek között - amikor a nyugati hatalmak folytatták az atomfegyver-kisérleteket - ez az intézkedés egész sor kockázattal járt.

a nukleáris fegyverkisérletek beszüntetéséért folytatott tárgyalásokon a szovjetunió több ízben konstruktív javaslatokat terjesztett elő, hogy megkönnyítse a megegyezést ebben a kérdésben.

/folyt.köv./

17.20

- 30 -

a szovjet kormány az egész világ előtt kijelentette, hogy elfogad bármilyen ellenőrzési rendszert, amelyet a nyugati kormányok javasolnának, ha a nyugati kormányok egyetértenek az általános és teljes leszereléssel. a nyugati vezetőkörök azonban visszautasították a szovjetunió világos és egyszerű javaslatait, mert ők a valóságban nem akarják sem a leszerelést, sem a nukleáris kísérletek betiltását. a genfi értekezlet csaknem 350 eredménytelen ülése is ékesen bizonyítja ezt. egyébként jólismert az a tény, hogy a nato egyik jelentős tagja - franciaország - szövetségeseinek egyetértésével folytatta a nukleáris kísérleteket, az egyesült államok és más nyugati államok pedig növelik katonai költségeiket, hadseregeik létszámát, fokozzák a fegyverkezési hajszát és a katonai tömbök tevékenységét.

a béke és a népek biztonságának érdekei megkövetelik a nemzetközi helyzet világos értékelését és a határozott intézkedéseket annak érdekében, hogy az agresszív bármilyen kedvelőit észhez térítsék és megelőzzék egy nukleáris katasztrófa kiobbantását. az atomfegyverkisérletek felújításával kapcsolatban nemrég közzétett szovjet határozatnak éppen ez a lényege és jelentősége. az imperialista hatalmak által teremtett helyzetben - az államok kapcsolataiban keletkezett feszültség élezése, a háborus tüzfészkek fenntartása, amelyek a nemzetközi biztonságot fenyegetik, s amelyekért egyedül az imperialistá hatalmak felelősek -, a szovjetunió kötelességének tartotta megtenni ezt a lépést.

a szovjet kormány ünnepélyesen kijelentette, hogy a szovjetunió fegyveres erői sohasem fogják elsőként használni a fegyvereket, még egyszer hangsúlyozva, hogy a népek bizhatnak a szovjetunióban, amelynek teljes anyagi és erkölcsi ereje a békét szolgálja.

a szocialista tábor országainak katonai ereje nem jelent semmilyen veszélyt a békére, ellenkezőleg ez a katonai erő a béke megőrzésének és a háborus kaladorok tervei megfiusításának fontos tényezője.

a román népköztársaság államtanácsa és kormánya, valamint a román nép nevében ki jelentem, hogy románia teljes egészében helyesli és támogatja a szovjetunióknak a védelmi képessége fenntartására és további erősítésére vonatkozó határozatait, amelyeket az egész emberiség békés jövője iránti felelősségérzet hat át. az atomfegyver korszakában senki sem táplálhat olyan reményeket, hogy a háboru borzalmaitól megmenekül, hogy kivonhatja magát a termonukleáris katasztrófa alól. éppen ezért szükséges, hogy egy újabb háboru veszélyével szemben határozottan fellépjenek a népek és mindazok a kormányok, amelyek országaik sorsáért komoly felelősséget éreznek.

/folyt.köv./

17.28

- 31 -

bb 38. /gheorghe gheorghiu dej...8.folyt./-Lm

a szocialista országok - remélve, hogy a függőben levő nemzetközi problémák kielégítően megoldódnak, - nagy türelemről és szelenséggel megértésről tettek tanúságot. a szocialista országok nem léptek a befejezett tények útjára, - amint azt a nyugati hatalmak tették amikor japánnal különbékét kötöttek és nyugat-németországot a nato-ba bekebelezték, - hanem többször is tárgyalásokra hívták fel a nyugati hatalmakat. a szocialista országok álláspontja határozott: abban az esetben, ha az imperialista hatalmak továbbra kitörő álláspontra helyezkednek, még ebben az esetben meg kötjük a békeszerződést a német demokratikus köztársasággal.

a szovjetunióknak az általános és teljes leszerelésre vonatkozó javaslatai megfelelnek a világ valamennyi népe forró békevágyának. éppen ezért ezeknek a javaslatoknak erős visszhangja van mindenütt a néptömegek tudatában és mély hatással vannak a világ közvéleményére. ezek a javaslatok még erősebben megvilágítják az óriási különbsége a népek közötti béke zászlaját hordozó szocialista rendszer - és a világháborút hordozó, az emberiségnek mérhetetlen áldozatokat és szenvedést okozó imperialista rendszer között. nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy mo cloy, kennedy elnök leszerelési tanácsadója egyik nemrég nyilvánosságban kénytelen volt elismerni, hogy „ a szovjetunió a teljes leszerelésre vonatkozó javaslataival kivívta a nemzetközi közvélemény elismerését, „

a leszerelés és a nemzetközi enyhítéshez való reális hozzájárulás érdekében a szovjetunió a többi szocialista ország támogatásával határozottan fellépett a nukleáris fegyverek beszüntetéséért és ezen fegyverek megsemmisítéséért. még 1958 elején a szovjetunió egyoldalúan megszüntette az atomfegyver-kísérleteit, annak ellenére, hogy ilyen feltételek között - amikor a nyugati hatalmak folytatták az atomfegyver-kísérleteket - e az intézkedés egész sor kockázattal járt.

a nukleáris fegyverek beszüntetéséért folytatott tárgyalásokon a szovjetunió több ízben konstruktív javaslatokat terjesztett elő, hogy megkönnyítse a megegyezést ebben a kérdésben.

/folyt.köv./

17.20

- 30 -

bb 38. /gheorghe gheorghiu-dej...9.folyt./-szb

a szovjet kormány az egész világ előtt kijelentette, hogy elfogad bármilyen ellenőrzési rendszert, amelyet a nyugati kormányok javasolnának, ha a nyugati kormányok egyetértenek az általános és teljes leszereléssel. a nyugati vezetőkörök azonban visszautasították a szovjetunió világos és egyszerű javaslatait, mert ők a valóságban nem akarják sem a leszerelést, sem a nukleáris kísérletek betiltását. a genfi értekezlet csaknem 350 eredménytelen ülése is ékesen bizonyítja ezt. egyébként jólismert az a tény, hogy a nato egyik jelentős tagja - franciaország - szövetségeseinek egyetértésével folytatta a nukleáris kísérleteket, az egyesült államok és más nyugati államok pedig növelik katonai költségeiket, hadseregeik létszámát, fokozzák a fegyverkezési hajszát és a katonai tömbök tevékenységét.

a béke és a népek biztonságának érdekei megkövetelik a nemzetközi helyzet világos értékelését és a határozott intézkedéseket annak érdekében, hogy az agresszív bármilyen kedvelőt észhez térítsék és megelőzzék egy nukleáris katasztrófa kirobbantását. az atomfegyverkísérletek felújításával kapcsolatban nemrég közzétett szovjet határozatnak éppen ez a lényege és jelentősége. az imperialista hatalmak által teremtett helyzetben - az államok kapcsolataiban keletkezett feszültség élezése, a háborús tüzfészek fenntartása, amelyek a nemzetközi biztonságot fenyegetik, s amelyekért egyedül az imperialisták hatalmak felelősek -, a szovjetunió kötelességének tartotta megtenni ezt a lépést.

a szovjet kormány ünnepélyesen kijelentette, hogy a szovjetunió fegyveres erői sohasem fogják elsőként használni a fegyvereket, még egyszer hangsúlyozva, hogy a népek bizhatnak a szovjetunióban, amelynek teljes anyagi és erkölcsi ereje a békét szolgálja.

a szocialista tábor országainak katonai ereje nem jelent semmilyen veszélyt a békére, ellenkezőleg ez a katonai erő a béke megőrzésének és a háborús kalandorok tervei megállításának fontos tényezője.

a román népköztársaság államtanácsa és kormánya, valamint a román nép nevében ki jelentem, hogy románia teljes egészében helyesli és támogatja a szovjetunióknak a védelmi képessége fenntartására és további erősítésére vonatkozó határozatait, amelyeket az egész emberiség békés jövője iránti felelősségérzet hat át. az atomfegyver korszakában senki sem táplálhat olyan reményeket, hogy a háboru borzalmaiktól megmenekül, hogy kivonhatja magát a termonukleáris katasztrófa alól. éppen ezért szükséges, hogy egy újabb háboru veszélyével szemben határozottan fellépjenek a népek és mindazok a kormányok, amelyek országaik sorsáért komoly felelősséget éreznek.

/folyt.köv./

17.28

- 31 -

bb 38. /gheorghe gheorghiu-dej... 10. folyt./- szb

a nemzetközi küzdőtéren ma két világ áll szemben egymással, két teljesen ellentétes politikai irányzattal - a béke és a háború irányzatával. a népek sorsáért folyó hatalmas küzdelemből senki semilyen címen nem vonhatja ki magát. a szovjet kormány nyilatkozatának ösztönöznie kell minden kormányt, minden becsületes politikust, hogy erőfeszítéseit megsokszorozza azoknak a feladatoknak a megoldására, amelyek a világbéke biztosítására irányulnak. ezek a feladatok: a békeszerződés megkötése németországgal, nyugatberlinnek demilitarizált szabad várossá való átalakítása, a fegyverkezés hajsza megszüntetése, az általános és teljes leszerelés, az atomfegyverek eltiltása, az idegen csapatok kivonása és más országok területén levő katonai támaszpontok felszámolása, a garmati rendszer minden formájának megszüntetése, biztosítani minden népnek azt a jogot, hogy szabadon határozhasson sorsáról.

az imperialisták agresszív tervai meghiusíthatók a szocialista tábor egységes harcával, - amely a béke és a nemzetközi biztonság alapvető biztosítója, - továbbá a nemszocialista, békeszerető országok, a nemzetközi proletáriátus, a legszélesebb nemzetközi közvélemény és a békeharcosok nemzetközi hadseregének összefogásával.

népeink, - összpontosítva erőfeszítéseiket a békés építés magasabb céljainak eléréséért, nemzetgazdaságuk állandó felvirágoztatásáért, a dolgozók anyagi és kulturális életszínvonalának emeléséért - valamennyi szocialista ország testvéri népeivel együtt következetesen harcolnak továbbra is a béke ügyének győzelméért, s mindenkor éberrel leleplezik a háború híveinek mesterkedését.

kedves elvtársak! mindnyájunkat mélyen megrázták az a forró testvéri szeretet, amelyet a magyar nép a mi népünk iránt nyilvánított.

itteni látogatásunk és magyarország párt- és állami vezetőivel folytatott megbeszéléseink alkalmat adtak országaink megbonthatatlan proletár-internacionista kapcsolatainak új és erőteljes megnyilvánulására, és hozzájárulnak a román és a magyar nép, valamint a szocialista tábor összes népe közötti testvéri barátság megszilárdításához.

engedjék meg, hogy köszönetet mondjunk a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának és a magyar forradalmi munkáspárti kormánynak, a magyar dolgozóknak mindazért, amit tettek, hogy magyarországi tartózkodásunk kellemes és hasznos legyen.

folyt.köv./

17.35

- 32 -

bb 38. /gheorghe gheorghiu-dej... 11. folyt./- szb

tiszta szívből kívánunk önöknek további sikereket a szocialista magyarország fejlődéséért és felvirágzásáért folytatott harcukban. biztosak lehetnek abban, hogy a román népben mindenkor őszinte és hűséges barátokra találhatnak.

Éljen a román és a magyar nép örök barátsága!

Éljen a magyar szocialista munkáspárt és annak központi bizottsága élén kádárjános elvtárssal!

Éljen a szocialista tábor megbonthatatlan egysége és összefogottsága!

Éljen a világbéke!

/mt1/

bb 39. az országos tűzrendészeti parancsnokság felhívása az erdőtüzek megelőzése érdekében

k vm sr

1961.szeptember 5.

a száraz, meleg időjárás következtében pár nap leforgása alatt négy nagyobb erdőtüz keletkezett. szeptember 2-án zala megyében a fityeházi erdőben égett 10 hold területen 6 éves fenyves. szeptember 3-án a déli órákban a hármashatárhegyen körülbelül 20 holdnyi erdő rész gyulladt ki, a száraz avartól lángra kaptak a fenyő facsemeték. szeptember 4-én piliscsaba-jászfalu közötti erdő területen 25 holdon 8-10 éves akácok, tölgyes és cserjés pusztult el. ugyancsak szeptember 4-én veszprém megyében tűz keletkezett 25 hektárnyi területen égett a cserjés és az aljaerdő. az eddigi megállapítások szerint a tüzeket gondatlanság okozta. a tűz oltásában a tüzoltóságokon kívül részt vett a honvédség, valamint a lakosság is. közreműködésükkel sikerült a tüzeket megfékezni és megmenteni az erdőt a további pusztulástól. az erdőtüzek további megelőzése a legszélesebb társadalmi összefogást teszi szükségessé. ennek érdekében az országos tűzrendészeti parancsnokság felhívta az erdőgazdálkodókat, a turistákat, a kirándulókat, s kéri őket: az erdőben az erdőn kívüli kivetített helyeken rakjanak tüzet, égő gyufát csak a tüzrakásra külön kijelölt helyeken rakjanak tüzet, égő gyufát, cigarettát, vagy más tűzveszélyes tárgyat el ne dobjanak. a kijelölt helyen rakott tüzet pedig távozás előtt oltásuk el. fontos, hogy aki az erdőben tüzet észlel, haladéktalanul jelentse a tüzoltóságnak, s szükség van arra is: a kirándulók fegyelmezett magatartással segítsék az erdészeti dolgozókat tűzrendészeti munkájukban. az erdő közelében levő községek lakossága - esetleges tűz alkalmával - a legmesszebbmenőkig segítsen az erdőtüzek sikeres eloltásában, az erdők megmentésében./mt1/

17.40

10 or

- 33 -

bb 47. budapest dolgozói nagygyűlésen találkoztak a román párt- és kormányküldöttséggel - kádár jános és gheorghe gheorghiu-dej beszéde

t zs/tr szb fm

1961. szeptember 5.

a magyar szocialista munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány kedden délután nagygyűlést rendezett a kis-stadionban a román párt- és kormányküldöttség tiszteletére. a román, magyar és vörös zászlókkal diszitett kis-stadion lelátóin több mint huszezer budapesti dolgozó foglalt helyet. ott voltak a fővárosi gyárak, üzemek, vállalatok, hivatalok és intézmények küldöttei, a nagy munkáskerületek, angyalföld, csepel, kőbánya, újpest és a többi budapesti kerület lakosságának képviselői, a társadalmi és tömegszervezetek aktivistái.

a nagygyűlés elnökségében helyet foglalt gheorghe gheorghiu-dej, a román munkáspárt központi bizottságának első titkára, a román népköztársaságállamtanácsának elnöke, a román párt- és kormányküldöttség vezetője, valamint a delegáció tagjai: ion gheorghe maurer, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, emil bodnaras, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, mogyórus sándor, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, alexandru birladeanu, a román munkáspárt központi bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, corneliu manescu külügyminiszter és mihail rosianu, a román munkáspárt központi bizottságának tagja, a román népköztársaság budapesti nagykövete.

az elnökség tagja volt dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, dr. münnich ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, kállai gyula, kiss károly, marosán györgy, nemes dezső, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, horváth vera, a munkásmozgalom régi harcosa, kass oszkár, a beloianniszi híradástechnikai gyár főmérnöke, /folyt.köv./

ugyancsak az elnökségben foglalt helyet benke valéria művelődésiügyi miniszter, bogdán károlyné, a kender- és jutagár szövönője, bórai józsef, a gheorghe gheorghiu-dej hajógyár Kovácsa, brutyó jános, a szot főtitkára, bukó józsefné, a pamutkolor művek szövönője, csikesz józsefné, a budapesti pártbizottság titkára, czinege lajos honvédelmi miniszter, dr. egyed lászló kossuth-díjas egyetemi tanár, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, feneke józsefné, a május 1. ruhagyár dolgozója, szocialista brigádvezető, horvát imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, horváth vera, a munkásmozgalom régi harcosa, kass oszkár, a beloianniszi híradástechnikai gyár főmérnöke, /folyt.köv./

17.55

18.50

- 4 -

bb 47. /budapest dolgozói... 1. folyt./- szb

kislégyi imre, a 13. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, komlós juci színművész, a magyar népköztársaság érdemes művésze, kristóf istván, az elnöki tanács titkára, kurimszki sándor, a munkásmozgalom régi harcosa, laboda mihály, a ganz-másvag gyár dolgozója, szocialista brigádtag, losonczy pál földművelésügyi miniszter, major tamás, a nemzeti színész kossuth-díjas igazgatója, méhes lajos, a 14. kerületi pártbizottság titkára, nagy richárd, a kisbuda pesti bizottságának első titkára, németh endre, a gamma optikai művekkiváló dolgozó műszerésze, némety béla hazánk budapesti nagykövete, novoszád jános, a munkásmozgalom régi harcosa, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, papp józsef, az emag gyár lakatos, szocialista brigádvezető, pál józsef, a ruggyantaárugyár dolgozója, szocialista brigádvezető, dr. perényi imre egyetemi tanár, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektora, dr. pesta lászló, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, sándor józsef, az mszmp központi bizottsága párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője, dr. sik endre külügyminiszter, simon józsef, a beloianniszi híradástechnikai gyár párttitkára, sirató rudolf, a kohó- és gépipari minisztérium erősáramu berendezési igazgatóság műszaki fejlesztési osztályának vezetője, süli sándor, a gheorghe gheorghiu-dej hajógyár asztalos, szita flórián kossuth-díjas, a pesterzsébeti vasas művelődési ház igazgatója és dr. tarján imre, kossuth-díjas a budapesti orvostudományi egyetem dékánja.

részvett a nagygyűlésen az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a forradalmi munkás-paraszt kormánynak számos tagja s a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője.

a román és a magyar himnusz hangjai után gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára nyitotta meg a nagygyűlést. a főváros népe nevében forró szeretettel, testvéri barátsággal köszöntötte a román párt- és kormányküldöttség vezetőjét gheorghe gheorghiu-dejt, és a küldöttség tagjait.

ezután kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára mondott beszédet.

/kádár jános beszédét más kiadásainkon közöljük./

a viharos, hosszantartó tapssal fogadott beszéd után gheorghe gheorghiu-dej szólott a gyűlés részvevőjéhez.

/beszédét előző kiadásainkon közöltük./
/folyt.köv./

18.05

18.25
/k/

- 35 -

bb 48. kádár jános elvtárs beszéde a kis stadionban rendezett nagygyűlésen

fm/m

1961. szeptember 5.

tisztelt nagygyűlés!
kedves elvtársak, barátaim!

hálással köszönöm a baráti fogadtatást és szívvel üdvözlöm a nagygyűlés minden résztvevőjét, szocialista hazánk fővárosának, budapest dolgozóinak képviselőit.

felemelő érzés számomra, hogy ez alkalommal a testvéri román munkáspárt és a román népköztársaság kormányának küldöttelvel együtt találkozhatom a nagygyűlés résztvevőivel. központi bizottságunk és kormányunk hálással köszönjük a román barátainknak, hogy meghívásunkat elfogadva eljöttek hozzánk. örömdetűs, hogy e baráti küldöttség vezetőjeként itt üdvözölhetjük körünkben a román dolgozó nép köztiszteletben álló vezetőjét, népünk igaz barátját, gheorghiu-dej elvtársat.
/nagy taps/

elvtársak!

három éve annak, amikor a magyar párt- és kormányküldöttség látogatást tett a román népköztársaságban, annak fővárosában és számos vidékén. nem kétséges, hogy akkori utunk erősítette a magyar-román barátságot. mi, akik e küldöttség tagjaként akkor ottjártunk, ma is, és még sokáig emlékezünk arra az őszinte, testvéri fogadtatásra, amelyben mindenütt, ahol megfordultunk, részesítették bennünket. igaz testvéri érzéssel, mint az ellenforradalmi szörny felett győzelmet arató magyar dolgozó nép képviselőit üdvözölt bennünket mindenütt románia dolgozó népe.

szeretnénk, ha román elvtársaink is éreznék a magyar nép igaz, testvéri érzéseit, őszinte vendégszeretét. látogatásuk nagy jelentőségű számunkra. tovább erősíti népünkben az internacionalizmus szellemét, a szocializmust építő két szomszéd, a magyar és a román nép testvéri kapcsolatait, a szocialista tábor összeforrottságát, a népek barátságának szent ügyét.
/folyt.köv./
18.25

- 36 -

1961

bb 48. / kádár jános.....1. folyt./rj

elvtársak!

a történelem során, amikor a duna mentén még a német hódítók, császárok és királyok, a tőkés és földesuri osztályok uralkodtak, elnyomóink szüntelenül arra törekedtek, hogy népeinket s embeállítsák egymással. de a magyar és román nép messzetekintő, lejjebb fiai már a távoli múltban is a közös elnyomók elleni testvéri összefogás útját keresték és hirdették.

történelmi kapcsolatainkban gyökeres fordulat következett be, amikor a második világháború végén, döntően a dicső szovjet nép hősi harca eredményeképp szabad lett mind a magyar, mind a román nép. bizvást mondhatjuk, hogy azon a napon, amikor országainkban a kommunisták vezette dolgozó nép kezébe vette a hatalmat, és magasra emelte a barátság és testvériség zászlaját - örökre befellegzett a kizsákmányolók viszályt szító politikájának.

a tőkés-földesuri diktaturák megdöntése országainkban kihuzta a talajt a sovinizmus, a nemzeti elleneségeskedés alól is. de a nacionalista mótely maradványainak leküzdése szívós harcot kíván. mélyszántás után is látható még egy ideig itt-ott egy-egy gyökerét vesztett rothadó gyomnövény szára vagy levele. de ha a földbe már sok éven át a tiszta buza magva került, az élet dus kalászba szökken. így virágzik ma már a magyar-román barátság is, s ami több, ez így is marad örökre. /nagy taps/

Közös érdek

Közös cél, a kommunizmus felépítésének nagy ügye, a népeink javát szolgáló testvéri együttműködés, a nemzetköziség magasztos eszméje fűzi össze ma a magyar és a román népet. kommunista pártjaink büszkék lehetnek és büszkék vagyunk arra, hogy történelmi küldetésük, a sovinizmus irmagjának kiltása, a magyar és a román nép internacionalista összeforrottságának szolgálata diadalt aratott. /taps/

elvtársak

nagyszerű dolog az, hogy népeink, pártjaink és kormányaink azonosan értékelik a nemzetközi helyzetet, egyformán és egyszerre lépünk fel a közös ellenség, a háború veszélyét hordozó nemzetközi imperializmus ellen. nagyszerű dolog az, hogy pártjaink egyaránt őrzik a forradalmi, szocialista elmélet, a marxizmus-leninizmus tisztségét, együtt őrzik és erősítik a nemzetközi kommunista mozgalom egységét. nagyszerű dolog az, hogy a magyar és a román nép karba öltve együtt menetel az emberi haladás első sorában. nagyszerű az, hogy országaink egyaránt tagjai a békés és boldog jövőt építő hatalmas és legyőzhetetlen tábornak, a szocialista népek nagy családjának. /nagy taps/

/folyt.köv./
18.30

- 37 -

1961

bb 48. /kádár jános elvárs.... 2. folyt./ m

elvtársak!

mint barátok között ez természetes, találkozásunk során tájékoztattuk egymást országaink helyzetéről is. igaz barátként, őszintén örülünk azoknak a nagyszerű sikereknek, amelyeket a testvéri román népköztársaság dolgozó népe, kipróbált élcsapatának, a román munkáspártnak a vezetésével elért és nap mint nap elér. messze továtüntek azok az évek, amikor románfiát mint elmaradott agrár-országot tartották számon a világon, s mint az imperialisták nyersanyagszállítóját zsákmányolták ki. ma románia a szocialista tábor erős, fejlett iparral rendelkező, tendületesen fejlődő országa, a román ipar termelése ma már több, mint ötszöröse a háboru előttinek. romániában is befejezték a mezőgazdaság szövetkeztetését s most a szocialista társadalom teljes felépítésén dolgoznak.

a szocialista országok testvéri közösségében a mi hazánk is hasonló utat járt be, s hasonló célkitűzések valóra váltásán dolgozik munkásosztályunk, parasztságunk, értelmiségünk.

a nálunk folyó munkáról szólva elmondottuk román elvtársainknak, hogy ez évi tervünk végrehajtása egészében eredményesen alakul. az év első hét hónapjában az ipari termelés 13 százalékkal emelkedett az elmúlt év azonos időszakához képest. ebben az emelkedésben különösen az az örömdete s, hogy munkásosztályunk, műszaki értelmiségünk munkájának eredményeképpen, a 7. kongresszus irányelveit megvalósítva ez mintegy kétharmadrészen a termelékenység növekedéséből fakad. ez arra mutat, hogy az ország sorsáért, jövőjéért felelős magyar munkásosztály tovább javított a termelési fegyelmen, a gazda gondosságával kezeli értékeinket.

amióta népünk sorsának ura s az ország gazdája lett, nemcsak a földművelők, de mondhatni, hogy az ország, egész lakossága figyeli az időjárást, s latolgatja milyen lesz a termés?

/folyt.köv./

18.40

19.40

-38-

bb 48. / kádár jános.....3. folyt./rj

az évnnek ebben a szakában még nem lehet véglegesen mérleget készíteni a mezőgazdaság eredményéről. az azonban már világos, hogy kenyér gabonából az átlagosnál jobb az idei termés. az aszály viszont kedvezőtlenül hatott a kapásnövényekre, ez szükségessé teszi a takarékoskodást a takarmánnyal, az őszi betakarítási munka jó megszervezését, a mennél több silótakarmány biztosítását. állatállományunk fejlődése és gyarapítása függ ettől.

ugyanakkor már most megkezdődik az a munka, amelytől a jövő évi jó termés függ. alapvető népgazdasági érdek a kenyérgabona jó elvetése. biztosítani kell a jóminőségű kenyérgabona elvetését a kitűzött terveknek megfelelően az utolsó negyszögölig.

a szocialista nagyüzemi termelésre áttért mezőgazdaságunk első évét zárjuk. termelészövetkezeteink elnökei, a vezetőségek tagjai, agronómusok, brigádvezetők tulnyomó többsége nagyszerűen vizsgázott. általában a vártnál eredményesebben szervezték meg a munkát, s ahol a parasztság szorgalma, közösségi munkája megfelelő volt, ott jelentkeznék már a nagyüzemi termelés jó eredményei is. népi államunk támogatta a parasztságot. ennek eredménye - többek között az a nagyszerű vívmány, hogy az idén már a kalászosok 60 százalékát gép vágta. mennyi verejtéket, emberi erőt takarítottunk meg ezzel!

hadd szóljak valamit terveinkről is. az ötéves terv részleteinek alapos, körültekintő kidolgozása után, a közeli hetekben kerül megvitatásra és véglegesítés céljából a központi bizottság, a kormány és az országgyűlés elé. ötéves tervünk fő irányelveit adott-ságaink és a gyorsabb építés szükségleteinek megfelelően jelölték ki pártunk hetedik kongresszusa.

az ellenforradalom leverését, a rend helyreállítását a szocialista gazdasági és kulturális építés fellendülésének nagyszerű évei követik. pártunk felhívására a dolgozó tömegek lendületes munkával jelentősen túlteljesítették a háborúes tervet. pártunk szavát követve ez év elejére csaknem egész parasztságunk áttért a szocialista nagyüzemi gazdálkodás útjára.

az egységes szocialista termelési viszonyok kialakulása nagyobb lehetőségeket biztosít egész népgazdaságunk fejlődésében. új lehetőségeink vannak, ugyanakkor nagy és bonyolult feladatokat kell megoldanunk. most magasabb az ipari termelés, több nyersanyagra van szükség - ezért többet is kell eladnunk.

/folyt.köv./

18.45

19.45

- 39 -

bb 48. /kádár jános .... 4. folyt./ m

gyorsabban ment a mezőgazdaság átalakulása, - több gép, több műtrágya kell, hogy a mezőgazdasági modern nagyüzemek mielőbb megszilárduljanak és a beruházások mielőbb megtérüljenek: legyen elegendő kenyér, hús, zöldség idehaza, és eladnivaló is.

öt éves tervünk új szükségleteink és nagyobb lehetőségeink reális számbavételére épül, s meg vannak alapozva nemzetközi feltételei is. az alkotó szocialista munka az elkövetkező években az ország jelentős gazdasági fejlődését fogja eredményezni s ezzel a dolgozók életszínvonala további emelkedésének biztos alapjait teremti meg. de a munka korunkban, különösen a szocialista társadalomban már nemcsak, sőt, elsősorban nem is fizikai erőki-fejtést, hanem szakismeretet és tudást követel meg.

úgy tervezzük, hogy a nemsokára összeülő országgyűlés elé terjesztjük oktatási reform-javaslatainkat is. a törvény-tervezet messzemenően figyelembe veszi a szülők, a pedagógusok javaslatait, a tudományágak fejlődését, a szocializmus építéséből fakadó követelményeket és a következő években megvalósítjuk az ezeknek megfelelő oktatási rendet. büszkék vagyunk arra, hogy az idén összesen már közel 240 ezer középiskolásunk van - ami négy- és félszerese az 1938-as létszámnak. az a szép, szocialista gondolat, amely hangsúlyt kap a szovjetunió kommunista pártja program-tervezetében: „mindent az emberért”, - a mi terveinknek is az alapja, s kifejeződik közoktatásunk, népünk műveltségének magasabb színvonalra emelésében is.

kedves elvtársak!

népünk gondolatvilága a békés, szocialista építés terveivel, s mindkét keze munkával van tele. egész erőnkkel azon vagyunk, hogy lehetőségeinket kihasználva mindent megtegyünk a jobb életért, boldogulásért. terveink megvalósításához békére van szükségünk. a szocialista építő munka maga is része a békéért folytatott harcnak. amennyivel egységesebb, öntudatosabb társadalmunk, amennyivel erősebb népi nemzeti egységünk, a nyílván nagyobb építési eredményeink, annyival többet nyom a magyar nép békevágya és akarata a nemzetközi helyzet mérlegén.

/folyt.köv./

18.50

- 40 -

bb. 48. / kádár jános.....5. folyt./rj

a feladatok, s a béke védelméből, a nemzetközi feszültség leküzdéséből reánk háruló kötelezettségek népünk erőfeszítéseinek fokozását, jobb, termelékenyebb, takarékosabb, gazdaságosabb munkát tesznek szükségessé népgazdaságunk minden ágában. megkövetelik a gazdasági irányítás megjavítását minden fokon, a fogyatékoságok, az önelégültség, az elmaradás igazságos és szenvedélyes bírálatát minden dolgozó részéről.

kedves elvtársak, barátaink!

a nemzetközi helyzet legveszélyesebb tüzfészke ma Európában van, s ez a nyugatnémet revansizmus és militarizmus. ezt támogatja a nemzetközi reakció vezetője, az egyesült államok kormánya, az amerikai milliárdosok képviselője.

nem a mi országaink, hanem a nyugati hatalmak azok, amelyek a második világháborút követően sorozatosan megszegték ünnepélyesen vállalt nemzetközi kötelezettségeiket. a második világháború alatt és végén nemcsak a szovjetunió, hanem amerika, Anglia, és franciaország kormányai is kötelezettséget vállaltak a fasizmus, a militarizmus felszámolására, és mégis, 1946 óta nyíltan segítik a német revansistákat abban, hogy újjászervezzék hadseregeiket a hitlerista Wehrmacht tábormokai és főtisztjei vezetése alatt.

rendelkezésükre bocsátják a legkorszerűbb fegyvertípusokat, rakétafegyvereket is. a nyugati hatalmak a nyugatberlini katonai megszállási rendszert arra használják fel, hogy provokációs központot, háborús hidfőállást tartsanak fenn a német demokratikus köztársaság és a szocialista országok elleni aknamunkára.

a népeknek tudniuk kell, hogy nyugatnémetország hatalmát az országokat fordít tegyverkezésre. a NATO államok között ma már nyugatnémetországnak van Európában a legtöbb felfegyverzett hadosztálya. ma nyugatnémetországban ismét a kommunizmus elleni keresztres hadjáratról szónokolnak, de a frázisok mögött a lényeg az, hogy ott ma is az első és a második világháborúból jólismert, korlátolt, veszedelmes szoldateszka, rablásra és más népek leigázására vágyó nagytőke uralkodik.

a népek nem tűrhetik, hogy a háborus provokátorok és kalandorok a szemük láttára élesítsék a kést, játszanak a háboru tüzével. a béke minden hívének, minden becsületes embernek az a kötelessége, hogy megakadályozza a gyújtogatókat gaztetteik elkövetésében, hogy lefogja a kalandorok kezét.

/folyt.köv./

18.55

19.47

- 41 -

bb 48. Kádár János.... 6. folyt./ m

elvtársak!

a magyar népköztársaság kormánya a varsói szerződésben résztvevő többi állammal teljes egységben fenntartás nélkül támogatja a testvéri német demokratikus köztársaság kormányát állami szuverenitásának és biztonságának védelmezésében. /nagy taps/ támogatja mindazokat az intézkedéseket, amelyeket a német demokratikus köztársaság kormánya a hidegháborús nyugatberlini gócc elszigetelése érdekében fogadtatott, a fasizmus ellen nagy áldozatokat hozott a népek elidegeníthetetlen joga, hogy megkössék a német békeszerződést és biztosítsák az új német munkásparaszt állam, a német demokratikus köztársaság szuverenitását és saját biztonságukat. /nagy taps/

a két világháború közvetlen előidézője a német imperializmus volt. a magyar népet is kétszer sodorta háborúba és nemzetét katasztrófába a német imperializmus. a felszabadult és a történelemből okult magyar nép soha nem engedi meg, hogy elhatalmasodjasson Európán, Európát és az egész emberiség békéjét ismét súlyos fenyegető veszedelem. /taps/

a magyar népnek és kormányának az az álláspontja, hogy a német békeszerződés megkötését, a nyugatberlini helyzet rendezését úgy, mint más nemzetközi kérdést, békés eszközökkel, tárgyalások útján kell megoldani. /taps/ éppen ezért támogatja a szovjetunió és a német demokratikus köztársaság kormányainak azt a javaslatát, hogy az összes érdekelt országok bevonásával hívjanak össze széleskörű békekonzferenciát a német békeszerződés megkötésének kidolgozására. /nagy taps/ támogatja a szovjetunió és a német demokratikus köztársaság kormányának azt a javaslatát, hogy a kialakult helyzetben nyugat-berlint tegyék demilitarizált szabad várossá nemzetközi biztosítékokkal. ha a nyugati hatalmak ezt elutasítanák, úgy a magyar népköztársaság kormánya szövetségeseinek és más békeszerető államok kormányaival együtt alá fogja írni a békeszerződést a német demokratikus köztársasággal. /hosszantartó ütemes taps/

mindent megtennünk néplünkért, hazánk biztonságáért és az emberiség békéjéért vállalat szent kötelességünk. /nagy taps/ a békés egymás mellett élés biztosításához az emberiségnek a legmagasabbfokú éberséget és határozottságot kell tanúsítania az imperializmus mesterkedéseivel, a reakciós katonai körök kísérletezéseiével szemben. /folyt.köv./

19.00

19.47

- 42 -

bb. 48. / Kádár János.....7. folyt./rj

a béke erőinek, élén a hatalmas, a világ fejlődését meghatározó szocialista világrendszerrel, megvan mindenük ahhoz, hogy megakadályozzák és ha kell csapásokkal meghiúsítsák a reakciós körök háborús kalandorkodásait. /hosszantartó taps/

a szocialista országok, élén a kommunizmust építő szovjetunióval, nap mint nap tanubizonyságát adják társadalmi, gazdasági, kulturális, tudományos és katonai fölényüknek. a szovjetunió kommunista pártja grandiózus programja, a béke programja, - az emberiség előtt soha nem látott távlatokat nyit meg, s hatalmas fegyvert ad a haladó emberek kezébe. /hosszantartó taps/

önök tudják, hogy a mi nagy szövetségesünk, a szovjetunió a maga erkölcsi, politikai és katonai fölényét sohasem használta fel fenyegetésre, ellenkezőleg: a legyőzhetetlen erő birtokában éveken át szinte hétről-hétre ostromolta és ostromolja az imperialista hatalmakat a leszerelésre vonatkozó javaslatokkal. hirdeti a szocialista tábor országaival töretlen egységben a békés egymás mellett élés szükségességét, vezeti a harcot a béke fenntartásáért.

igy volt ez éveken keresztül az atomfegyver kísérletek kérésében is. mindenki tudja, hogy a szovjetunió annak idején egyoldalúan felfüggesztette a kísérleteket és immár évek óta törekszik megegyezésre jutni. azonban lehet-e, szabad-e tőnni, hogy az amerikaiak miközben tárgyalnak, titokban földalatti atomrobbantásokat készítenek elő? szabad-e tőnni tudomásul venni, hogy a nato egyik tagja, franciaország évek óta sorozatosan kísérleti robbantásokat hajtott végre? nem? a további türelem már a háború erőt bátorítaná és nem szolgálná a békét.

mit teljes mértékben helyeseljük és ésszerűnek tartjuk a szovjetunió kormányának azt a döntését, hogy az atomfegyver kísérletét felújítja a szovjetunió, az egész szocialista világ biztonságáért, az agresszorok fékentartásáért. /hosszantartó taps/ a szovjetunió, amikor megmutatja barátoknak és ellenségnek a háborús kalandorok megsemmisítéséhez elegendő katonai erejét, szolgálatot tesz az egész emberiségnek, - ezzel visszariasztja a reakciót, a háború eszelős megszállottait, - s védi a békét.

a szovjetunió tiszta szándékát megmutatta ismét, hiszen a kísérleti atomrobbantások felújításának kényszerű, de szükséges újraindításának bejelentése pillanatában is hangoztatta, bármely napon kész az ellenőrzőt, általános és teljes leszerelési egyezmény aláírására és végrehajtására. /nagy taps/

/folyt.köv./
19.25

19.40

- 43 -

bb. 48. / kádár jános.....8. folyt./rj

ha a népek valóban olyan világban akarnak élni, amelyben nem lesz többé atomfegyver és nem lesz semmiféle más fegyver, akkor kényszeríteniük kell a nagy kapitalista országok kormányait is arra, hogy fogadják el az általános és teljes leszerelésre vonatkozó egyezményt. nem kétséges, hogy el fog jönni az a nap, amikor a népek ezt megteszik, s akkor teljes és végleges győzelmet arat a béke ügye, a béke le fogja győzni a háborút! /viharos taps/

elvtársak!

politikánk sérthetetlen alapelve: békében akarunk élni minden néppel, a testvéri szocialista országokhoz fűződő egységünket tovább szilárdítjuk, a népeink javát szolgáló együttműködést még szorosabbá tesszük. a magyar nép a békés fejlődést akarja és abban bízik. elkövetlen, őberően vigyáz függetlenségére, rendjére; megvalósítja terveit itthon és folytatja megingathatatlan harcát még szorosabb egységben a szocialista táborral a békés egymás mellett élés politikájának megvalósításáért, - a szocializmus és a béke győzelméért. /taps/

elvtársak!

íme ezek pártunk, kormányunk bel- és külpolitikájának megingathatatlan alapjai. mérhetetlen erőt ad népünknek az a tudat, hogy örökségeinkkel nem állunk egyedül, velünk van a nagy szovjetunió, az egész hatalmas szocialista tábor. /nagy taps/ velünk van a testvéri román nép, az erősödő, fejlődő román népköztársaság, /nagy taps/ amelynek vezetői ma itt vannak közöttünk. /nagy taps/ a szocializmus, a kommunizmus felépítésére, a béke megőrzésére irányuló harcunkban egyik támaszunk a magyar-román barátság. /ütemes nagy taps/ ezért üdvözljük oly forrón a testvéri román nép párt- és kormányküldöttségének látogatását, e látogatás a tárgyalásainkon megmutatkozó, szilárd eszmélet alapokon nyugvó egységünk és nézetazonosságunk tovább erősíti kapcsolatainkat, szilárdítja együttműködésünket.

elvtársak!

a kommunizmus eszméi, a szocialista tábor összeforrott erői leggyőzhetőbbek.

a szocializmust építő magyar népünk, amely maga is része e leggyőzhetőbb erőnek, a jövőbe vetett bizonyossággal, szilárd hittel élhet és dolgozhat: a szocialista meggyőződés, a szocialista szellemben végzett munka és szilárd helytállás minden nap új, nagyszerű eredményeket hoz és a végső győzelem is a miénk lesz. /hosszantartó taps/

/folyt.köv./

19.30

19.30

- 44 -

bb. 48. / kádár jános.....9. folyt./rj

éljen a szocializmus, a béke! /nagy taps/

éljen a szocialista országok megbonthatatlan egysége: /nagy taps/

éljen a munkászerető hős román nép, nagyszerű pártja, a román munkáspárt, annak központi bizottsága, élén gheorghiu-dej elvtársakkal! /hosszantartó ütemes taps/

éljen örökké a magyar és a román nép megbonthatatlan barátsága, pártjaink testvéri egysége! /hosszantartó ütemes taps./

/mti/

19.34

19.34

- 45 -

bb 42. mintegy 350 vagon szaloncukor készül az év végi nagy vásárlásokra - az édesipar és a kereskedelem megkötötte a negyedik évi negyed szállítási szerződéseket

tó/tr/m/vg

1961. szeptember 5.

az élelmezésiügyi minisztériumban hétfőn és kedden tartották a negyedévenként szokásos, ugynevezett édesipari börzét. az édesipar és a kereskedelem szakemberei ilyenkor állapotodnak meg abban, hogy az édesipari üzemeknek a cukorkákból, csokoládékból és más édességekből milyent és mennyit kell gyártaniok az utolsó negyedévben.

a kétnapig tartó tárgyalásokból megállapítható, hogy az édesipar jól felkészült az évvégi nagy vásárlásokra. egy-két olyan cikk kivételével, amelynek az alapanyagát nehezebben lehet beszerezni, minden igényt ki tud előgíteni az ipar. a megrendeletnél valamivel kevesebbet szállítanak az üzemek az ugynevezett karácsonyfa-függelékéből, s ezek közül is elsősorban arabeszkekből és pasziánszból. minden igényt kielégítenek azonban szaloncukorból. összesen mintegy 350 vagon szaloncukor szállítására kötöttek szerződést, s ebből körülbelül 70-80 vagon jobb minőségű csokoládéba mártott, krém- és desszert szaloncukrot kért a kereskedelem. a 350 vagonból csak a budapesti csokoládégyár 215 vagonnal készít, 35 vagonnal többet, mint tavaly. igen megnyerte a kereskedelmi szakemberek tetszését az új módon csomagolt desszert szaloncukor, amelynek színes nyomású csomagolóanyagát az állami nyomdában tervezték.

az édesipari gyárak bemutatták azokat az új árukat, is amelyek még ezután kívánnak forgalomba hozni. a legnagyobb érdeklődéssel a budapesti csokoládégyár úrhajós csokoládés szeletét fogadta a kereskedelem, amely hasonlít az igen kedvelt sport-szelethez, s szeletenként 1 forintért kerül forgalomba. a következő negyedévre máris mintegy 20 vagonnal rendeltek belőle. igen nagy sikert aratott a győri keksz- és ostyagyár csokoládéba mártott töltött ostyája, amely hasonlít az eddig is árusított töltött barackmaghoz. a győriek egyébként már a húsvétra is gondoltak: bemutatták a kereskedelemnek a töltött húsvéti tojás cukrot, amelyet 10 dekás adagokban, polietilén csomagolásban kívánnak forgalomba hozni.

a most véget ért édesipari börze alapján az is megállapítható, hogy az átlagos cukorka és csokoládéfogyasztás az idén már megközelíti az öt kilót. ugyanez a 30-as évek végén alig másfél-két kiló volt. /mti/

819.40

- 46 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai b. 33.-as kiadásunktól az anyag /gheorghe gheorghiu-dej beszéde/ az alábbi javításokkal közölhető:

a b. 22-es kiadás / a beszéd első bekezdésének vége: a magyar nép iránt éreznek /nagy taps/

a következő bekezdés végére a boldogságára szó után ugyancsak kérjük beírni: nagy taps.

a következő bekezdés /elfelejthetjük-e/ negyedik sora helyesen: népeinknek okoztak? az u r a l k o d ó o s z t á l y o k elkese-redeitlen gyűlöltek.

három bekezdéssel később / a bekezdés első szava: kizárólag/ a 23. kiadásban a szöveg helyesen: kizárólag a végsőkig következetesen forradalmi munkásosztály b i z o n y u l t k é p e s n é k arra..

négy bekezdéssel később -/ e néhány nap alatt - szavakkal kezdődik a bekezdés/ a 24. stencilen a szöveg helyesen: e néhány nap alatt, amióta a m a g y a r n é p k ö z t á r s a s á g b a n....

a következő bekezdés végére / a bekezdés kezdete: mély benyomást/ a műszaki képzettsége szavak után kérjük beírni: taps.

a következő bekezdés végére / a magyar nép méltán.../ a folytat szó után kérjük beírni : nagy taps.

a következő bekezdés végére a- a felvirágzásáért folyó harcban szavak után kérjük beírni: taps.

az ezután következő harmadik bekezdés / a felszabadulás óta... / utolsószava után kérjük beírni: taps.

a következő bekezdés / ugy kezdődik: a párt és a kormány gazdaságpolitikájának .../ tizedik sorában a vegyipar szó után kérjük beírni: taps.

két bekezdéssel később / e feladat végrehajtása / szavakkal kezdődik a bekezdés/ a harmadik sorban az értünk el szavak után kérjük beírni: taps.

/folyt.köv./
p.46

- 47 -

a / bb. 38. számú hír / gheroghe gheorghiu-dej beszéd/ javítások:
1. folyt./rj

a bekezdés végére a teljesítjük szó után ugyancsak: taps.

a következő bekezdés végére a tartozik szó után beirandó:
taps.

az ezután következő harmadik bekezdés / úgy kezdődik: a népgazdaság fejlesztésében/ végére a viszonyítva szó után kérjük beírni: taps.

két bekezdéssel lejjebb, a „pártunk és kormányunk,, kezdetű bekezdés utolsó szava után: emelése - kérjük beírni: taps.

két bekezdéssel lejjebb / az országunkban véghbement/ kezdetű bekezdés utolsó szava, a folytat szó után kérjük beírni: taps.

a következő bekezdés így kezdődik: népeink, valamint.... a bekezdés negyedik sorában az egész világon szavak után kérjük beírni: nagy taps.

öt sorral lejjebb, ugyanebben a bekezdésben a kommunizmus építése után beirandó: taps.

három bekezdéssel később / a bekezdés úgy kezdődik, hogy: megbeszéléseink/ a kérdésben szó után, tehát a bekezdés végére beirandó: taps.

a következő bekezdés végére: a béke ügyének diadaláért szavak után ugyancsak beirandó: nagy taps.

az ezután következő második bekezdés / a szovjetunió kommunista pártjának/ utolsó szava után kérjük beírni: nagy taps.

a következő bekezdés végére szintén beirandó: taps

a következő bekezdés /pártjaink és kormányaink - szavakkal kezdődik/ végére beirandó: - a rendezéséért szó után: taps.

a következő bekezdés végére a németországgal szó után: taps.

a következő bekezdés utolsó szava helyesen:
h a r c u k b a n .

négy bekezdéssel lejjebb / a bekezdés első szava: az imperialisták../ második sorában a tudatosan szó helyett

s z á n d é k o s a n irandó. a bekezdés végére beírni: taps.

hat bekezdéssel lejjebb / a bekezdés első szava: a szovjetuniónak/ az utolsó szó után, az agresszornak után beirandó: taps.

/folyt.köv./

19.52

a bb. 38. számú hír /gheoghe gheorghiu-dej beszéde/ javítások:
2. folyt./rj

az ettől számított hatodik bekezdés úgy kezdődik, hogy: a szovjet kormány az egész világ előtt. ennek a bekezdésnek az utolsóelőtti sorában a katonai költségeiket helyett-katonai k ö l t s é g v e t é s e i k e t irandó.

az ettől számított második bekezdés / a szovjet kormány ünneppályesen kijelentette/ utolsó sorának a vége helyesen: a béke ü g y é t s z o l g á t j a . /nagy taps./

két bekezdéssel lejjebb / a román népköztársaság államtanácsa szavakkal kezdődik ez a bekezdés/ ötödik sora helyesen: ... iránti felelősségérzet hat át. /nagy taps./ az atomfegyver korszakában senkisé nem táplálhat olyan reményeket, hogy e g y e s e t t e g e s h á b o r u b a n megmenekül a háboru borzalmaiktól, hogy kivonhatja magát....

e bekezdés után számított egymást követő három bekezdés végére kérjük beírni: nagy taps.

következik egy olyan bekezdés, amelyik „itteni látogatásunk szavakkal kezdődik. ennek a bekezdésnek a végére is beirandó: taps.

a beszéd végén, a tiszta szívből kívánunk kezdetű bekezdés utolsó szava után beirandó: hosszantartó, lelkes taps.

az „Éljen a román és a magyar barátság,, szavak után beirandó: /dej elvtárs ezt a mondatot magyarul mondta, szavait hosszantartó, lelkes, ütemes taps fogadta.

a következő bekezdések végére sorrendben beirandó: „Éljenzés, nagy taps,, - „hosszantartó taps,, - „Éljenzés, lelkes, hosszantartó taps,,.

19.58

- 49 -

2012

/KCC

bb 43. az ndk igazságügyminisztere hazánkban tölti szabadága egy részét.

sze/m/sr

1961. szeptember 5.

Dr. Hilde Benjamin, a német demokratikus köztársaság igazságügyminisztere a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány vendégeként Magyarországra érkezett. az igazságügyminiszter hazánkban tölti szabadága egy részét. /mti/

---

bb 46. átadták rendeltetésének az ország egyik legkorszerűbb ipari tanuló intézetét

ld/hné/m/ki

1961. szeptember 5.

Kedden szolnokon átadták az ország egyik legkorszerűbb ipari tanuló intézetét. az avatóünnepségen részt vett kisházi ödön, pénzügyi miniszter, valamint a tiszaparti város párt- és tanácsi vezetői, a pedagógusok képviselői, a megjelenteket és a tanulóifjúságot kisházi ödön köszöntötte, majd a vendégek megtekintették a több mint nyolcmillió forintos költséggel épült új iskolát. a modern létesítményben 12 tantermet - köztük nyolc szakmai tantermet - könyvtárakat, olvasószobákat, tanári és igazgatói helyiségeket rendeztek be. az új intézménnyel több évtizedes problémát oldottak meg. eddig a városban hat helyen oktatták az ipari tanulókat, most az új iskolában, mintegy negyven szakmában, több mint kétezer fiatalat nevelnek. az iskola felszerelésének jelentős részét a tanulók készítették el, több mint hatezer szemléltető eszközt gyűjtöttek össze. ezenkívül az ifjúság társadalmi munkájával szerzett pénzből vetítő és erősítő berendezéseket vásároltak. /mti/

20.00

- 50 -

215
K

bb 47 /budapest dolgozó... 2. folyt./ m

gheorghe gheorghiu-dej beszéde után sokáig zúgott a taps, s a gyűlés résztvevői helyükről felállva ütemes tapsal köszöntötték román vendégeinket, éltették a román és a magyar nép megbonthatatlan testvéri barátságát. a kisz-fiatalok virágcsokrot nyújtottak át gheorghe gheorghiu-dej-nek és a küldöttség többi tagjának, majd gheorghe gheorghiu-dej és kádár jános a résztvevők tapsa közben szorítottak kezét, ölelték meg egymást.

a forró hangulatu nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

19.13

205

K

- 50/a -

bb 44. mezőgazdasági gépek - lejtős területre

1 so/sze/m/ká

1961. szeptember 5.

a mezőgazdasági gépkísérleti intézet a törökbálinti állami gazdasághoz tartozó julianna-majorban két esztendeje kísérleteket folytat annak megállapítására, hogy a hazai és külföldi gyártású gépek melyek válnak be leginkább a lejtős területeken és a meglévő gépeknél milyen módosításra van szükség ahhoz, hogy domboldalakon is zavartalanul üzemelhessenek. pest- és nógrád megye mezőgazdasági vezetői, valamint a két megye állami gazdaságainak igazgatói és főagronómusai kedden megtekintették a julianna majori bemutató üzemet. a látottak alapján a mezőgazdasági szakemberek megállapították, hogy a lejtős területek talajművelésének és növényápolásának gépesítése megoldható. /mt1/

-..-

bb 45. csaknem háromezer szerfás épület anyagát szállították le a termelőségvetkezeteknek az erdőgazdaságok

so/sze/m/ká

1961. szeptember 5.

az országos erdészeti főigazgatóság kollégiuma dr. balassa gyula miniszterhelyettes elnöklétével kedden ülést tartott, amelyen megvizsgálta az állami erdőgazdaságok és faipari vállalatok munkáját.

az erdőgazdaságok évi fakitermelési feladatukat már 95 százalékban teljesítették. az ipari fa kihozatalát 50.1 százalékra sikerült emelni. ebben a gazdasági évben 200.000 köbméter ipari fát termelnek ki terven felül, ami 13 millió devizaforint importmegtakarítást jelent.

az erdőgazdaságok a második félév végéig teljesítették a termelőségvetkezetek számára kitermelt szerfás épületanyagok szállítási tervét. 2650 gazdasági épület faanyagát állították elő június végéig, s azóta további 227 garnitúrát készítettek.

tulajdonosok teljesítették az erdőfelújítási, telepítési és fásítási tervet is. az ipari vállalatok 1961. első félévében csaknem 85 millió forint nyereséget értek el. /mt1/

-..-

- 51 -

20.06
21.15

/K

bb 32. az idei kerületfejlesztési terv a 6. kerületi tanácsülésen
- a 7. kerületi házkezelési igazgatóság munkájáról

t vt/sze/m/sr

1961. szeptember 5.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének szék-
házában tartotta ülését kedden a 6. kerületi tanács. napirenden szere-
pelt a végrehajtó bizottság jelentés az 1961-es kerületfejlesztési
terv első féléves teljesítéséről. a költségvetésből és a község-
fejlesztési alapból együttesen csaknem hat- és félmillió forintot
irányoztak elő a 6. kerület idej fejlesztésére. amint füredi
lászlónak, a 6. kerületi tanács vb elnökének beszámolójából kitűnt,
a kerületfejlesztési terv első féléves feladatait, általában
eredményesen oldották meg. az egész évre tervezett feladatok
teljesítési aránya félesztendő alatt 54 százalék. különösen figyelem-
reméltó -74 százalék- az előrehaladás a kommunális jellegű munkák
végrehajtásánál. az oktatási és az egészségügyi osztályok terüle-
tein elmaradás mutatkozik.

az első félévben 12.578 négyzetméter gyalog- és kocsiutat
ujítottak fel a kerületben. a lakosság javaslatára, az eredeti
tervtől eltérően még az idén elkezdik a hunyadi téri piac
felújítási munkáit. a csengery utcai rendelőintézet részére egy
centrifugát és különböző laboratóriumi asztalokat szereztek
be. megkezdődött a benczur utca 35. szám alatt létesítendő nyug-
díjas klub építése. a szondy utcai bölcsődei „báziskonyha,,
létrehozásával megoldódik a kicsinyek megfelelő ételmezése.
tizenkét újabb tanterem járul hozzá egyes iskolák zsufoltságának
csökkentéséhez.

az oktatási intézményekben az első félévben túlteljesítették
az egész évre tervezett társadalmi munka értékét. a féléves tel-
jesítés összege megközelíti a félmillió forintot. nagy részük van
ebben a szülői munkaközösségi tagoknak, s a pedagógusoknak.

a 6. kerületi házkezelési igazgatóság dolgozói az év első
felében több mint 25.000 különféle javítási munkát végeztek,
részlegesen felújítottak 109, teljesen pedig 13 lakóépületet.
/folyt.köv./

205

- 52 -

bb 32. /az idej kerületfejlesztési .... 1. folyt./ m

a tanácsülés az első félévi tervteljesítéséről szóló jelentés
elfogadta, majd tudomásul vette az iskolareform végrehajtásával
összefüggő intézkedésekről adott tájékoztatót, valamint a kerületi
népi ellenőrzési bizottság elnökének beszámolóját az 1961. első fél-
ben végzett vizsgálatok tapasztalatairól.

a 7. kerületi tanács Végrehajtó bizottsága keddi ülésén
többek között tárgyalta, hogyan teljesítette első félévi épület-
javítási feladatait a házkezelési igazgatóság. a tervben egész
évre 105 lakóníz felújítást irányoztak elő. ebből az első félév
végéig 23 államvédelmi, 9 átmenő teljes épületjavítási és 3
sortatározási munkát fejeztek be. a félesztendő alatt erre a célra
felhasznált összeg megközelíti az 58 millió forintot. javulás
tapasztalható a befejezésre megjelölt határidők megtartásánál,
azonban a minőségi munka még mindig nem mindenütt kielégítő, - álla-
pította meg a végrehajtó bizottság. bontási anyagok felhasználásá-
val, újítások, ússzerüstések alkalmazásával, továbbá a háziilagos
tervezéssel és társadalmi munkával együttesen több mint két és
félmillió forintot takarított meg a népgazdaságnak félév alatt a
házkezelési igazgatóság munkájának további javítására. megtárgyal-

ták még az idej társadalmi munkákkal, valamint a kerületi magánkis-
iparosok szolgáltató tevékenységével kapcsolatos jelentést is.
/mtl/

---

bb 35. aratják a rizet csongrában

vlt/kk/j/m

1961. szeptember 5.

csongrád megyében megkezdődött a rizs aratása. a szokott-
nál korábban pendültek meg a sariók, mert ezt a déli vidéket a
nyáron öt ízben érte melegehullám, s így gyorsabban fejlődtek,
nagyobb érték meg a kalászek. a lecsapolás után sem kellett
megvárni a szokásos 8-10 napot, mert a földek fele idő alatt
felszáradtak. ottánék a szegedi felszabadulás teremelőszövetkezet
mintaszerűen gondozott rizstelepein láttak munkához az aratók. a
210 holdról réglátott, szép termést takarítanak be. a szövetkezet-
ben teljes egészében nagyszemű dunkhan lhalí fajtát termeszt-
enek, amely holdanként 4 mázsával ad többet a tervezettnél.
/mtl/

- 53 -

bb 36. az eső már földben találja a magot - országszerte vetik az ősziakat

vid/ö/kz/m/ká

1961. szeptember 5.

a múlt évben a száraz nyárvége és kora ősz után olyan rendkívül esős időjárás következett, hogy csak a legnagyobb nehézségek közepette tudták befejezni a vetést. a szövetkezeti gazdák, - mint a legfrisebb vidéki jelentésekből kiderül, - okultak ebből. az idő sehol sem várják ölbetett kézzel az esőt: teljes lendülettel folytatódik a talajelőkészítés, s igen sok helyütt megkezdtek már a vetést is.

bács megye közös gazdaságaiban 700 traktor fogatja a talajt. eddig több mint 100.000 hold friss szántás dicséri a nagyobb részt kétfős műszakban dolgozó traktorosok munkáját. az egy évvel ezelőtt alakult, fiatal termelőszövetkezetek határában még a vetés megkezdése előtt táblásítottak. mintegy 100.000 kispárcellát vontak össze, s így most már a megye egész területén nagy táblákba kerül az ősziak magja. az őszi vetésre kijelölt táblákon dolgoznak már a vetőgépek. az őszi árpa, a rozs és az őszi takarmánykeverék magját szórják a lehetőséghez mérten jól előkészített talajokba. a homokos földeken általában lóvontatású vetőgépeket használnak. a bácskai részen többszöri simitózással teszik alkalmassá a vetésre az alaposan kiszáradt talajt. a megye területén eddig körülbelül 1.500 holdon került földbe az ősziak magja.

a vetés megkezdéséről és a talajelőkészítés előrehaladásáról adnak a többi megyék is. békésben már minden járásban vetik az őszi takarmánykeveréket és aprólékos gonddal készítik elő a talajt az őszi árpa és a buza vetéséhez. a sárréti közös gazdaságokban már meg is kezdték az őszi árpa vetését. a vésztői aranykalász termelőszövetkezetben a tervezett 316 holdból már több mint 100 holdon földbe is tették ennek a fontos takarmánygabonának a magját, s három nap alatt a még hátralevő mintegy 200 holdat is elvetik.

vas és zala megyékben előrehaladt a biborhere vetése. vas megyében már öt és fél ezer holdon zalában a tervezett terület több mint háromnegyed részén került a földbe ennek a fontos takarmánynövénynek a magja.
/folyt.köv./

bb 36. /az eső már földben.... 1. folyt./ m

mint a szövetkezeti gazdaságok vetésterveiből kiderül az idei őszen igen számottevően növekszik a nagytermelékenységű külföldi - szovjet és olasz - buza fajta vetésterülete. szolnok megyében 80.000 holdon somogyban a múlt évi terület négyszeresén vetik ezeket a kitűnően bevált, magashozamu külföldi fajtaikat. /mti/

---

bb 41. hordozható „műadó”, televíziókészülékek javításához

vid/te/m/ki

1961. szeptember 5.

a gépipari elektromos karbantartó vállalat országos rádió- és televízió javító szolgálatának negyvennegyedik üzemét kedden készthelyen avatták fel. s a szervizt a legkorszerűbb felszereléssel látták el, s ott próbálják ki a televíziókészülékek javítására szerkesztett, legújabb típusú műszereket is.

az új bajmegállító műszerek nagy előnye, hogy a tv-készülékek rejtett hibáit néhány kapcsolás után, percek alatt felderítik. a nagyobb szerkezeti hibák felkutatására ugynevezett műadót állítanak munkába. ez, függetlenül a budapesti tv-adóállomástól, önállóan sugároz bizonyos jeleket és segítségével a szerviz szakemberei a nap bármely szakában ellenőrizhetik a javításra beszállított készülékek működését. az adó „műsorát”, a tv-készülék fogja, s a kirajzolódó ábrákból megállapítják a készülék melyik alkatrésze hibás és a csere után gyorsan beállíthatják, hangolhatják is a vevőt. még ennél is korszerűbb az ugynevezett hordozható tv jelgenerátor, amelyet később sorozatban gyártanak. a négy-öt kiló súlyú műszert a készülék tulajdonosának a lakására is magukkal vihetik a szerviz-szakemberek, s ott a helyszínen ellenőrizhetik a tv működését. ez a berendezés függőleges, vagy vízszintes csukókat „rajzol”, a képernyőre, s a vonalak elhelyezkedéséből következtetnek a hiba forrására.

a később sorozatgyártásra kerülő hordozható műszerekkel jelentősen meggyorsítják a szolgálat munkáját, s a bejelentés után számított egy-két napon belül a helyszínen kijavítják elromlott készüléket. /mti/

205

bb 33. világítástechnikai konferencia budapesten - sajtótájékoztató a magyar elektrotechnikai egyesületben

t iz/tn vm vg

1961.szeptember 5.

szeptember 11 és 13 között budapesten, a technika házában világítástechnikai konferenciát rendez a magyar elektrotechnikai egyesület. a rendezőség kedden délután tájékoztatta a sajtó képviselőit a konferencia tematikájáról.

elmondották, hogy a konferencián, amelyre a 350 hazai résztvevőn kívül lengyel, csehszlovák, német demokratikus köztársaságbeli, belga és nyugatnémet szakembereket is várnak, a közvilágítás és az ipartelepek világításának kérdéseit tárgyalják majd meg. előadások és hozzászólások hangzanak el a közvilágítási berendezések tervezéséről, a nagyvárosok - köztük budapest - közvilágításáról, az ipari világítás korszerű irányzatairól, a szabadtéri ipartelepítés világítási problémáiról és az ezekkel összefüggő gazdaságossági kérdésekről.

a konferenciával egyidejűleg világítástechnikai bemutatót rendeznek, amelyen a konferencia résztvevői megismerkedhetnek a legkorszerűbb fényforrásokkal, lámpákkal és egyéb világítási berendezésekkel./mti/

- . . -

bb 37. három megye falusi körzeti orvosainak tanfolyama kezdődött deszken

vid ke vm sr

1961.szeptember 5.

a deszki gyógyintézetben kedden tanfolyam kezdődött három déltátriai megye: bács, békés és csongrád megyék falusi körzeti orvosainak továbbképzésére. részükre a megye, illetve a szegedi tudományegyetem kiváló orvosai, illetve tanárai tartanak előadásokat, elsősorban a mezőgazdasági dolgozók egészségvédelmi kérdéseiről és más fontos tudnivalókról./mti/

- . . -

- 56 -

2055

bb 34. tízenkétezer tanuló részesül politechnikai oktatásban heves megye általános iskoláiban - ülést tartott a pedagógus szakszervezet heves megyei bizottsága

vid ke vm sr

1961.szeptember 5.

a pedagógus szakszervezet heves megyei bizottsága kedden kibővített ülést tartott, amelyen jelen volt szalóki lambert, a pedagógusok szakszervezetének titkára is. dr. csicsai józsef, a heves megyei tanács művelődési osztályvezetőjének beszámolója alapján megvitatották az 1961/62-es tanév művelődési és oktatási feladatait. az új tanévben heves megyében 74 általános iskolában mintegy 12.000 tanuló részesül politechnikai oktatásban. a megye középiskoláiban 37 osztályban mintegy 1500-an tanulhatnak öt plusz egyes oktatásban.

a szakszervezeti vezetők úgy határoztak, hogy az idei tanévben minden eddiginél fokozottabb mértékben megteremtik a felnőtt oktatás lehetőségét a nagyszámú érdeklődő számára. a pedagógusok szakszervezetének támogatásával számos helyen: ipartelepeken és termelőszövetkezetekben kihelyezett középiskolai osztályokat nyitnak. az új tanévben - az iskolareform szellemének megfelelően - fokozottabb mértékben adnak lehetőséget a pedagógusoknak a szakmai továbbképzésre, amivel csaknem valamennyi pedagógus él is. a politechnikai oktatást vezető pedagógusok és szakmunkások részére speciális továbbképzési rendszert dolgoztak ki az új ismeretek átadására./mti/

- . . -

bb 40. vízrebocsátották a 22-es számú, exportra készülő 1 200 tonnás tengerjárót a gheorghiu-dej hajógyárban

t kf/kf vm vg

1961.szeptember 5.

kedden újabb tengerjárót bocsátottak vízre a gheorghiu-dej hajógyárban. a sorozatban a 22-es számot viselő 1 200 tonnás hajó szovjet exportra készül. gépi berendezéseinek szerelését még ezen a héten megkezdik, s a hajót egy hónap múlva adják át próbára./mti/

2055

- . . -

- 57 -

25
52

Nb 51. fogadás az országházban a román párt- és kormányküldöttség tisztelőire

t li-fm-tr-lm fm

1961. szeptember 5.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a népköztársaság elnöki tanácsa kedden este a parlamentben fogadást adott a hazánkban tartózkodó román párt- és kormányküldöttség tisztelőire. a fogadáson résztvevett gheorghe gheorghiu-dej, a román munkáspárt központi bizottságának első titkára, a román népköztársaság államtanácsának elnöke, a román párt- és kormányküldöttség vezetője, ion gheorghe maurer, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, emil bogharas, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, mogyorós sándor, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, alexandru birtadeanu, a román munkáspárt központi bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, connellu manescu külügyminiszter és mihail rosianu, a román munkáspárt központi bizottságának tagja, a román népköztársaság budapesti nagykövete.

magyar részről megjelent a fogadáson dobi istván, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, dr. münnich ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, fock jení, kállai gyula, kiss károly, marosán györgy, nemes dezső, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, gáspár sándor, komócsin zoltán, szirmai istván, a politikai bizottság póttagjai, és dr. sik endre külügyminiszter.

résztvevett a fogadáson a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, a népköztársaság elnöki tanácsának és a minisztertanácsnak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

/folyt.köv/
20.48

- 58 -

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dobi istván elvtárs kedd esti pohárköszöntőjét, az anyag jelzésre használható

-Lm fm

1961. szeptember 5.

kedves gheorghiu-dej elvtárs! kedves maurer elvtárs!
kedves elvtársak! tisztelt vendégeink!

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa nevében meleg szeretettel köszöntöm önöket, a testvéri román nép képviselőit abból az alkalomból, hogy megtisztultek bennünket látogatásukkal. ez a látogatás jelentős állomása az elmúlt másfél évtizedben kialakult barátságunknak, országaink, népeink elvtársi kapcsolatainak.

elvtársak!

tizenhét évvel ezelőtt, 1944 augusztus 23-án a román kommunista párt vezetésével kibontakozott fegyveres népi felkelés új fejezetet nyitott a román nép történelmében, e forradalmi mozgalom eredményeként 1947 végén megszületett a román népköztársaság.

a fejlődés útja, - amelyet a felszabadult román nép, harcokban edzett kommunista pártja és központi bizottsága, élén gheorghiu-dej elvtárral megtett, - páratlan a román nép történelmében.

a mi népünk is testvéri örömmel és büszkeséggel szemléli az önök nagyszerű eredményeit. büszkéek vagyunk arra, hogy a román népköztársaságban 20 új város és ipari központ, az új gyárak száza kiáltják messzehangzón: „nézzétek, ezt alkotta a béklyótól megszabadított, felszabadult nép!,,

az új élet, az új rend eredménye, hogy ma a felszabadult romániában nem 42, hanem 65 év az átlagos életkor. ez mind a nagyszerű, dolgozó román nép sikereinek bizonyítása, ez a szocializmus diadala!

kedves gheorghiu-dej elvtárs!

elvtársak!

tisztelt vendégeink!

népünknek és kormányunknak szilárd meggyőződése, hogy a magyar és a román nép kapcsolatai tovább fejlődnek a kölcsönös megértés, az önzetlen testvéri segítőkészség szellemében.

/folyt.köv./
18.13

- 59 -

/ dobi istván...1.folyt./-lm

mély meggyőződésünk, hogy a magyar és a román nép barátsága népeink boldogulásának záloga. ugyanakkor olyan tényező a nemzetközi életben, amely a vitás nemzetközi kérdések megoldását segíti az igazság, a béke, az emberi haladás javára.

még egyszer szívből üdvözljük a testvéri román népköz-társaság dolgozó népének nagyszerű eredményeit és további sikereket kívánunk a ragyogó szocialista jövő építéséhez.

engedjék meg, hogy emeljem poharamat népeink barátságára, boldogságára, közös harcunk további sikereire.

örök és

éljen és virágozzék a magyar és a román nép/megbonthatatlan barátsága! /mti/

--

bb 49. időjárásjelentés

tm-lm bs

1961. szeptember 5.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 5-én, kedden 18 órakor:

a dunántulon záporok, zivatarok

várható időjárás szerda estig: főként a dunántulon felhősebb idő, többfelé záporosóval, zivatarral. mérsékelt, a záporok idején átmenetileg megerősödő déli, délnyugati szél, a nappali felmelegedés szerdán a dunántulon csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet a dunántul nyugati felében 23-26, máshol 27-30 fok között.

távolabbi kilátások: a hét második felében hűvösebb idő, északnyugati szél./mti/

18.15

- 60 -

h. u. ep

bb 51. /fogadás az országházban...1.folyt./-lm

fm/li-hné-lm fm

1961. szeptember 5.

a fogadáson a román és a magyar himnusz elhangzása után dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke mondott pohárköszöntőt. /Dobi István pohárköszöntőjét korábban közöltük/

ezután ion gheorghe maurer, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke mondott pohárköszöntőt.

- kedves kádár elvtárs! kedves dobi elvtárs! kedves münnich elvtárs! kedves elvtársak! barátaink!

- engedjék meg, hogy megköszönjem dobi elvtárs meleg, baráti szavait, amelyeket népünkhöz, pártunkhoz intézett és köszönetet mondjak azért az elismerésért, amellyel a román népköztársaság eredményeiről szól.

- találkoztunk magyar munkásokkal, parasztokkal, a kultura munkásaival, párt- és állami funkcionáriusokkal; mindenütt meleg fogadtatásban részesítették küldöttségünket. a mi meggyőződésünk is az, hogy látogatásunk újabb hozzájárulás a baráti kapcsolatok, a magyar szocialista munkáspárt és a román munkáspárt, a két ország kormánya és népe közötti testvéri együttműködés további szilárdításához, a szocialista országok családja egységének erősítéséhez.

- amint gheorghe gheorghiu-dej elvtárs a mai nagygyűlésen hangsúlyozta: küldöttségünknek a magyar párt- és állami vezetőkkel folytatott megbeszélései újból kidomborították pártjaink és kormányaink teljes nézetazonosságát valamennyi kérdésben.

- örvendünk, hogy látogatásunk alkalmával megismerhettük a magyar nép több jelentős létesítményét; azt a lelkesedést és áldozatkész munkát, amellyel a dolgozók a szocializmust építik, valamint azt a bizalmat, amellyel követik a magyar szocialista munkáspárt politikáját.

- országainknak a szocialista építésben a termelő erők fejlesztésében, s a dolgozók jólétének emelésében elért nagyszerű eredményei hozzájárulnak a szocialista országok közössége erejének fokozásához. /folyt.köv./

22.00 22.12

- 61 -

RS

bb 51.. /fogadás az országházban... 2. folyt./- szb

- attól a felelősségtől áthatva, amely a szocialista országokra hárul az egész emberiség sorsáért, a többi szocialista állammal együtt fáradhatatlanul harcolunk a nemzetközi kérdések békés uton való megoldásáért, a nemzetközi feszültség felszámolásáért, a tartós béke biztosításáért.

- emeljük poharainkat a szocializmust építő magyar népre; a magyar szocialista munkáspártra, annak központi bizottságára, élén kádár jános elvtárssal; a magyar népköztársaság elnöki tanácsára, élén dobi istván elvtárssal; a magyar forradalmi munkás-paraszt kormányra, élén münnich ferenc elvtárssal; a román és a magyar nép közötti megbonthatatlan barátságra; a szocializmus és a béke ügyének újabb győzelmeire. /hosszantartó nagy taps./

a fogadás mindvégig meleg, baráti légkörben zajlott le. a fogadás résztvevői szeretettel köszöntötték a magyar nép kedves vendégeit, a román párt- és kormányküldöttséget és annak vezetőjét, gheorghe gheorghiu-dej elvtársat. /mti/

--

bb 50. a takarmánygazdálkodás új módszereiről tanácskoztak a herceghalmi állami gazdaságban pest megye termelőszövetkezeteinek képviselői

t áe/gk-lm ká

1961. szeptember 5.

a pest megyei tanács meghívására a megye termelőszövetkezeteinek 80 képviselője kedden felkereste a herceghalmi állami gazdaságot, hogy az ottani eredményes tapasztalatok alapján széleskörű megbeszélést folytassanak a takarmánygazdálkodás helyzetéről és megjavításának lehetőségeiről. a látogatáson ott volt horváth andrás, az mszmp pest megyei bizottságának első titkára, és keleti ferenc, a megyei vb-elnöke.

az állatállomány idei jelentős növekedése és a káposztánövényekre kedvezőtlen száraz nyár nem egy termelőszövetkezetben komoly takarmányozási gondokat okozott. éppen ezért termelőszövetkezetek vezetői nagy érdeklődéssel tanulmányozták a herceghalmon alkalmazott új módszereket. /mti/

--

21.12 2117

-62-

bb 52. felhívás!

L1-hné-lm bs

1961. szeptember 5.

a budapesti honvédehelyőrség parancsnoksága kéri a lakosságot, hogy a rudas lászló utcában a nagykörutttól a bajza utcáig, valamint a váci uton a marx-tértől az élmunkás térig terjedő szakaszon az épületek ablakait csütörtökön 10-11 óra között tartsa nyitva, hogy a román párt- és kormányküldöttség bucsuztatásának alkalmával a tűzérési diszössztűz következtében be ne törjenek az ablakok. /mti/

--

21.50 22

X/22

- 63 -

Vlqg

1. százharmincezer bélyeg, ötezer-hatezer látogató a posta hatalmas „bélyegalbumában”, - klasszikus magyar bélyegekkel, 1850-1918 között kibocsátott bélyegek teljes gyűjteményét, magán-posta bélyegeket mutat be a nemzetközi kiállításon a posta bélyegmúzeuma

1 ki/ki szb vg

1961. szeptember 6.

a három hét múlva nyitló budapesti nemzetközi bélyegkiállítás alkalmából megnövekedett az érdeklődés a posta bélyegmúzeuma iránt, amelyet egyébként harmonikus összeállításai, teljes gyűjteményei miatt Európában az elsők között emlegetnek a szakemberek. a hét három napján nyitvatartó múzeum tele van nagyjátval-felfegyverkezett vérbeli gyűjtőkkel - fiatalokkal és öregekkel egyaránt - akik tüzetesen szemlélgetik, vizsgálják a féltve őrzött ritkaságokat. igen sokan betévednek olyanok is, akik nem gyűjtők ugyan, de szabad idejükben szívesen gyönyörködnek a művészi bélyegekben, izléses összeállításokban. a kis múzeumot évente mintegy 5 000-6 000 látogató, természetesen többségében szakember keresi fel.

a több mint harmincéves múzeum csaknem 130 000 bélyeget mutat be az érdeklődőknek. a hatalmas „bélyegalbumban”, számos különlegesség található, így például az 1871. évi könyvművészet bélyegképpel ellátott bélyegei, stb. több világhíres külföldi ritkaságot is őriz a múzeum. az 1860. évi kibocsátású toscanai 3 lirás bélyeg például ma a katalógusok szerint 32 000 új francia frankot ér, s igen értékes az 1851-52. évi 5 és 13 centes hawaii bélyeg. a múzeumban látogatott román szakemberek szerint az ott őrzött romániai ugynevezett ökörfejű bélyegsorozat 380 000 arany frankot is megér. ezeknek a bélyegeknél azonban csak a katalógusokban feltüntetett árak van, s ritkaságuk miatt semmi pénzért nem lehet hozzájuk jutni.

a bélyeggyűjtők különleges kíváncsiságát is kielégíti a múzeum, s nem hivatalosan ugyan, de segíti őket a csalások teleplezésében. hamisítvány gyűjteménye összehasonlítási alapot ad például egy-egy nehezen szerzett bélyeg megítéléséhez. ezenkívül állványos mikroszkópok, infravörös lámpák, kvarc-berendezés, s nem utolsósorban a múzeum munkatársai csak hallatlan szakismerete óv egy-egy bélyeggyűjtőt attól, hogy értéktelen papírt vásároljon. a látogatási napokon jónéhányan kérnek véleményt egy-egy bélyegről. legtöbbször sajnos a szakemberek azt állapítják meg a „világhírességről”, hogy csak liqyes hamisítvány. a napokban viszont egy mauritiusi bélyegről állapították meg valódiságát. kevesen tudják, hogy a „bogarasnak”, mondott bélyeggyűjtők egyike-másika tulajdonképpen tudományos kutató munkát is végez. a múzeum 2 000 kötetes szakkönyvtára tanuskodik erről, amelyet sűrűn vesznek igénybe. a könyvtár egyébként maga is egy kis gyűjtemény, hiszen az 1876-os moszkvai külföldi bélyegkatalógus, az 1886-ból való prükler németnyelvű első magyar katalógus, az 1899. évfolyamu „világposta”, magyar bélyegfolyóirat is megtalálható benne.

/folyt.köv./

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. szeptember 6.

10 1. százharmincezer bélyeg, ötezer-nétezer látogató a posta hatalmas „bélyegalbumában”, - klasszikus magyar bélyegeket, 1850-1918 között kibocsátott bélyegek teljes gyűjteményét, magán-posta bélyegeket mutat be a nemzetközi kiállításon a posta bélyegmúzeuma

1 kf/kf szb vg

1961. szeptember 6.

A három hét múlva nyíló budapesti nemzetközi bélyegkiállítás alkalmából megnövekedett az érdeklődés a posta bélyegmúzeuma iránt, amelyet egyébként harmonikus összeállításai, teljes gyűjteményei miatt Európában az elsők között emlegetnek a szakemberek. A hét három napján nyitvatartó múzeum tele van nagytörelmettel feltegyverkezett vérbeli gyűjtőkkel - fiatalokkal és öregekkel egyaránt - akik tüzetesen szemlélgetik, vizsgálják a féltve őrzött ritkaságokat. Igen sokan betévednek olyanok is, akik nem gyűjtők ugyan, de szabad idejükben szívesen gyönyörködnek a művészi bélyegekben, izléses összeállításokban. A kis múzeumot évente mintegy 5 000-6 000 látogató, természetesen többségében szakember keresi fel.

A több mint harmincéves múzeum csaknem 130 000 bélyeget mutat be az érdeklődőknek. A hatalmas „bélyegalbumban”, számos különlegesség található, így például az 1871. évi könyvművészi bélyegek kétféle színárnyalatban, teljes sorozatban, mindkét oldalán más-más képpel ellátott bélyegek, stb. több világhíres külföldi ritkaságot is őriz a múzeum. Az 1860. évi kibocsátású toscanai 3 lirás bélyeg például ma a katalógusok szerint 32 000 új francia frankot ér, s igen értékes az 1851-52. évi 5 és 13 centes hawaii bélyeg. A múzeumban látogatott román szakemberek szerint az ott őrzött romániai ugynevezett ökörfejes bélyegsorozat 380 000 arany frankot is megér. Ezeknek a bélyegeknél azonban csak a katalógusokban feltüntetett árak van, s ritkaságuk miatt semmi pénzért nem lehet hozzájuk jutni.

A bélyeggyűjtők különleges kíváncsiságait is kielégíti a múzeum, s nem hivatalosan ugyan, de segíti őket a csalások teleplezésében. Hamisítvány gyűjteménye összehasonlítási alapot ad például egy-egy nehezen szerzett bélyeg megítéléséhez. Ezenkívül állványos mikroszkópok, infravörös lámpák, kvarc-berendezés, s nem utolsósorban a múzeum munkatársai csak hallatlan szakismerete óv egy-egy bélyeggyűjtőt attól, hogy értéktelen papírt vásároljon. A látogatási napokon jónéhányan kérnek véleményt egy-egy bélyegről. Legtöbbször sajnos a szakemberek azt állarítják meg a „világhírességről”, hogy csak liqyes hamisítvány. A napokban viszont egy mauritiusi bélyegről állapították meg valóságát. Kevesen tudják, hogy a „bogarasnak”, mondott bélyeggyűjtők egyike-másika tulajdonképpen tudományos kutató munkát is végez. A múzeum 2 000 kötetes szakkönyvtára tanuskodik erről, amelyet sűrűn vesznek igénybe. A könyvtár egyébként maga is egy kis gyűjtemény, hiszen az 1876-os moszkvai külföldi bélyegkatalógus, az 1886-ból való prükler németnyelvű első magyar katalógus, az 1899. évfolyamu „világposta”, magyar bélyegfolyóirat is megtalálható benne.

/folyt.köv./